

TA DOKUMENT JE **IZBOR ODZIVOV JAVNOSTI**, KI NASLAVLJAJO VARUHA PRAVIC GLEDALCEV IN POSLUŠALCEV, IN JE NAMENJEN ZA OBVEŠČANJE UREDNIKOV OZIROMA UREDNIŠTEV RTV SLOVENIJA TER SEZNANJANJE OBČINSTVA Z OBRAVNAVO NJIHOVIH ODZIVOV. VSEBINE ALI DELOV VSEBIN NI DOVOLJENO UPORABLJATI V NOBENEM DRUGEM KONTEKSTU.

MESEČNO POROČILO O ODZIVIH OBČINSTVA

SEPTEMBER 2026

Povzetek odzivov in odgovorov z izbranimi poudarki, mnenja in priporočila, statistika

Objava na spletnem naslovu www.rtvlo.si/varuh: 14. 10. 2026

Končna redakcija: 14. 10. 2026

Pripravile: Marica Uršič Zupan, Katja Karlin Musulin in Mirjana Bijelić

Poudarki v odzivih in odgovorih ter mnenja in priporočila za september 2026

Septembra je varuhinja prejela 144 odzivov, kar je drugo najnižje število letos in krepko nižje od lanskega mesečnega povprečja (195 odzivov).

Sorazmerno s številom se je zmanjšalo število mnenj (bilo jih je 91), pobud (4) in zavrnenih odzivov (16). Povečalo se je število vprašanj (24), zanimivo pa je, da septembra ni bilo nobene pritožbe (v letu 2025 jih je bilo povprečno 13 na mesec).

Glede pritožb velja poudariti, da varuhinja kot pritožbo obravnava samo odzive, ki kažejo na večjo kršitev programskih standardov ali kodeksa, ne pa odzivov, ki opozarjajo na majhne napake. Pripomb na manjše napake je bilo tudi septembra kar nekaj: na Dnevnik, 10. septembra, v katerem je gledalec zaznal več napak v enem prispevku, na Dnevnik, 20. septembra, v katerem je voditelj napovedal začetek jeseni za naslednji dan, čeprav je nastopila šele dva dni kasneje, na napačno izgovorjavo imena pokrajine Mecklenburg v več oddajah ...

Število odzivov na posamezne enote je bilo večinoma podobno kot prejšnje mesece, z eno izjemo: največ (56) odzivov je bilo na skupne zadeve RTV Slovenija, predvsem na račun kar 27 mnenj o stanju javne medijske hiše in njenih programov.

V tem poglavju sta tudi dve pohvali oddaji Tržaška osmica o mladih Slovencih v Italiji. Varuhinja je ob pohvali vsebinam o Slovencih na slovenskem etničnem ozemlju in v tujini zbrala tudi nekaj podatkov o predvajanju teh vsebin na TV Slovenija in o portalu Rojaki, na katerem so zbrane vse vsebine o Slovencih v zamejstvu in po svetu.

V poglavju RTV splošno je tudi kritičen odziv na krčenje cikla Kromatika, ki bo v sezoni 2026/2027 obsegal dva koncerta manj kot lani (sedem v abonmaju in enega zunaj njega). Zvesta abonenta sta ob tem opazila tudi zmanjševanje števila glasbenikov, na kar so v začetku oktobra opozorili tudi glasbeniki, saj to vpliva na zmožnost izvajanja najzahtevnejših del.

Odzivov na jezikovno kulturo je bilo septembra manj kot ponavadi, na oglaševanje nobenega, na tehnične zadeve pa se je nanašalo zanimivo vprašanje gledalca, zakaj nacionalna televizija pri vsebinah, kjer je zvok pomemben del izkušnje, ostaja pri dvokanalnem stereo zvoku.

Televizija Slovenija, ki ima praviloma največje število odzivov, jih je septembra prejela precej manj, 52. K zmanjšanju je največ prispeval Športni program, ki tokrat ni prejel niti enega odziva. Delež odzivov na Informativni program (30 odzivov) je ostal razmeroma velik, prevladovala so mnjenja. Z izjemo pohvale novinarju Vidu Babiču o viru fotografije, ki jo je premier pokazal v parlamentu, so bila vsa druga mnjenja kritična: do izbire gostov v več oddajah in do oddaj Politično s Tanjo Gobec, Marcel in Tarča.

Precej drugačni, večinoma pozitivni, so bili odzivi na Kulturni in umetniški program in Razvedrilni program. Prvi je prejel pohvalo za dokumentarec Njihov Mehdi, naš Mihajlo, za prenos spominske slovesnosti ob slovesu Milene Zupančič in za ponovitev filma Streli v Bazovici, drugi pa pohvali oddaji Kaj ima ljubezen s tem?. Dva gledalca sta dala pobudo za ponovno predvajanje nadaljevanke Utonilo je sonce, vendar bi bila pred tem potrebna njena restavracija. Kako zahtevno, obsežno in drago delo je to, je v poročilu podrobno opisala producentka programa.

Na Radio Slovenija je varuhinja septembra prejela samo tri odzive, med njimi je izstopala pripomba poslušalca, ki je v treh različnih oddajah poslušal skoraj enako vsebino. Ponavljanje kakovostnih oddaj na drugih programih je lahko tudi koristno, je menila varuhinja, ne pa v primerih, ko pomeni krnitev programske širine.

Na MMC se je nanašalo 33 odzivov, med njimi jih je bilo bistveno manj kot zadnje mesece na novinarske vsebine (11), na uporabniške vsebine pa 22. Poleg običajnih vprašanj o umikih posameznih komentarjev je varuhinja tokrat prejela tri vsebinsko tehtnejše odzive, pomembne tudi za druge uporabnike.

Prvi uporabnik je opozoril na sistem ocenjevanja komentarjev in vprašal, kdaj bo uvedeno že napovedano dodatno SMS-potrjevanje uporabniških računov.

Drugi je opozoril na velik delež napak pri moderaciji, saj mu moderatorji v enem mesecu med 30 oddanimi komentarji kar treh niso objavili, čeprav so njegovi komentarji spoštovali pravila. Po opozorilu so jih objavili, a z enodnevnim, dvodnevnim in enega celo s sedemdnevnim zamikom, kar seveda izgubi smisel razprav na MMC-ju.

Tretji uporabnik pa je podvomil v nekatere pretekle odgovore moderatorjev – da umaknejo manj kot odstotek komentarjev in da je 99,99 odstotka uporabnikov zadovoljnih s komuniciranjem moderatorjev o umaknjenih komentarjih. Zato je nanizal več vprašanj o tem, katere podatke o moderaciji komentarjev MMC sploh zbira. Na podlagi odgovorov MMC-ja je varuhinja zapisala, da MMC ne beleži razlogov za umik komentarjev (katera priporočila najpogosteje kršijo komentarji, ki jih umaknejo), prav tako sistematično ne obdeluje niti podatkov o naknadno objavljenih komentarjih in drugih podatkov, ki bi omogočili spremljanje moderacije komentarjev, njeno učinkovitost, transparentnost, delež napak in njihovo odpravljanje.

Kazalo vsebine

TELEVIZIJA SLOVENIJA.....	5
I. INFORMATIVNI PROGRAM.....	5
Dnevnik, 10. 9.: »Naj gledamo, poslušamo, samo beremo ali nič od tega?«	5
Dnevnik, 20. 9.: Napačna napoved začetka jeseni	6
»Želimo pojasnila o medijski obravnavi kandidatov za župana Mestne občine Ljubljana«	6
Pohvala prispevku Vida Babiča o fotografiji, ki je nastala v Gazi, v Dnevniku, 29. 9.....	9
Mnenja.....	9
Kritiki na izbor gostov v informativnih oddajah.....	10
II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM	10
Pobudi za ponovno predvajanje mladinske nadaljevanke Utonilo je sonce.....	10
Pohvala dokumentarcu meseca Njihov Mehdi, naš Mihajlo, 17. 9.	13
Zahvale.....	14
III. RAZVEDRILNI PROGRAM	14
Pohvali oddaji Kaj ima ljubezen s tem? In voditeljici oddaje	14
Mnenje o črni kroniki v oddaji Dobro jutro	15
IV. SPLOŠNO	15
»V sporedu ni razvidno, katera epizoda katere sezone se predvaja«	15
Mnenji.....	15
RADIO SLOVENIJA	16
I. RADIO SPLOŠNO.....	16
»Ponavljanje vam je prišlo v navado«	16
MMC	19
I. NOVINARSKÉ VSEBINE	19
»Ponavljajoča se pomanjkljivost pri navajanju avtorjev in neodzivnost MMC-ja«	19
Mnenje: Pripombe na članek o napovedi koncerta z Yujo Wang.....	21
II. UPORABNIŠKE VSEBINE.....	21
Zagotovitev transparentnosti moderacije komentarjev na portalu MMC	21
Pomotoma umaknjeni komentarji, objavljeni šele dva ali sedem dni po zapisu	25
Komentarji pod člankom o vojni v Ukrajini in sistem ocenjevanja komentarjev	29
RTV SLOVENIJA	31
I. JEZIKOVNA KULTURA	31
»Opozarjam na napačno izgovorjavo geografskega imena Mecklenburg«	31
Oddaja Inkognito: »Si res Slovenci ne zaslužimo oddaje s slovenskim imenom?«	32
Zapis imena indijske režiserke Nishthe Jain	33
II. TEHNIČNE ZADEVE	34
»Zakaj nacionalna televizija pri vsebinah, kjer je zvok pomemben del izkušnje, ostaja pri dvokanalnem stereo zvoku?«	34

III.	DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM.....	37
	»Predlagam, da se prispevki prek spleta opremijo s podnapisi«.....	37
IV.	SPLOŠNO	37
	»Vsak ima 20 minut časa za ogled dokumentarca Tržaška osmica!«	37
	Poročanje RTV Slovenija o predlogu zakona o pravici do uporabe gotovine	39
	Kromatika: »Število koncertov se je brez kakršnih koli pojasnil zmanjšalo«	40
	Mnenja o RTV Slovenija	41
	STATISTIKA	43

TELEVIZIJA SLOVENIJA

I. INFORMATIVNI PROGRAM

Dnevnik, 10. 9.: »Naj gledamo, poslušamo, samo beremo ali nič od tega?«

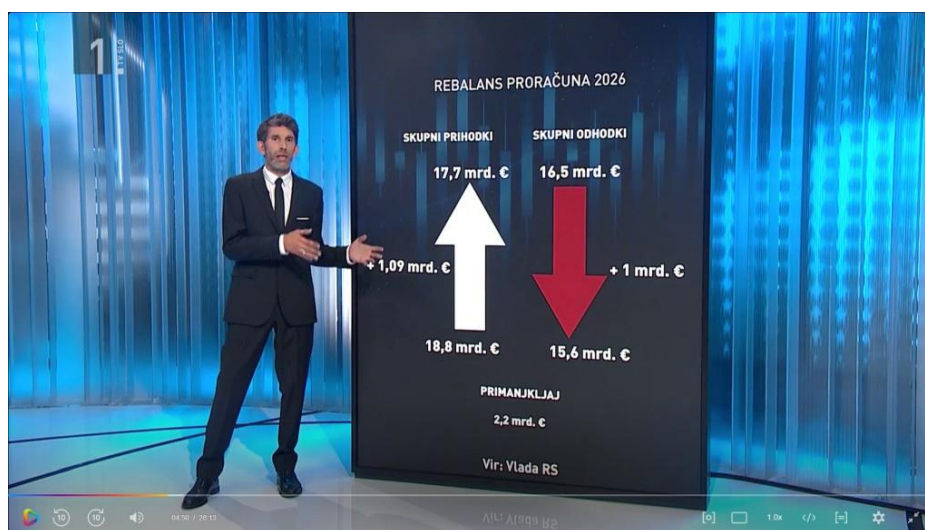
»Žal ni prvokrat, da sem nejeverno strmел v /.../ razlagalni performans pred velikim zaslonom v studiu Dnevnika. [V sinočnjem nastopu](#) so me zmotile naslednje tri malenkosti:

1. "Ampak **najbolj naj bi se povečala** sredstva Ministrstvu za finance, in **sicer za 264 milijonov evrov**, Ministrstvo za obrambo pa naj bi **dobilo dodatnih 300 milijonov**, skoraj 300 milijonov."

Najbolj? Je 264 milijonov največ, več od 300 milijonov, skoraj 300 milijonov?

2. "Ampak vlada poudarja, da kljub temu to ne pomeni manj sociale ali manj zdravstva. Namreč, glede na boljšo napoved gospodarskih gibanj, ki jo je danes predstavil UMAR, vlada pričakuje bistveno več davčnih prihodkov, napoveduje več črpanja evropskih sredstev, skupaj napoveduje kar milijardo evrov višje prihodke proračuna."

To zveni še kar verodostojno, a pogledjte sliko, ki so nam jo kazali med tem: skupni prihodki "gor" z 18,8 na 17,7 milijarde, skupni odhodki "dol" s 16,5 na 15,6 milijarde, vse skupaj pa da 2,2-milijardni primanjkljaj. /.../

3. Ta UMAR-jeva današnja napoved gospodarske rasti je **skoraj dvakrat višja** od tiste izpred nekaj mesecev, realno naj bi se BDP, kot smo slišali, povečal za kar 3,8 odstotkov, ...

Kolikokrat še bom moral ponoviti to zadevo: [dvakrat več ni isto kot dvakrat toliko!](#) Dvakrat več od dveh bi bilo 6 odstotkov!

Koliko dodatnih milijonov evrov bi RTVS rabila, da bi grafična oprema prispevka ustrezala tudi vsebinsko, ne le estetsko? Za koliko bi morali dvigniti prispevek, da bi novinarke in novinarji TVS, ki nam razlagajo gospodarstvo, finance, potrošniške teme ipd., razločevali (vsaj) med dvakrat toliko in dvakrat več, med prihodki in dobičkom?

Ob prikazanih podatkih se meni zdita ključna primanjkljaj države pod kritično mejo in dejstvo, da naj bi po novi napovedi UMAR gospodarska rast znatno preseгла inflacijo, torej bo realna.

Upam, da bom na take zadeve pozabil, ko bo prišel trenutek referendumске odločitve. « (B. P.)

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Pošiljam odgovor avtorja **Marka Milenkovića**:

»Zbranemu gledalcu se zahvaljujem za opozorilo in se mu iskreno opravičujem. Gre za podrobnost, lapsus ... Namen je bil navesti tri ministrstva, ki se jim z rebalansom najbolj povečujejo sredstva.

Torej: »... Najbolj naj bi se povečala sredstva ... In potem naštejemo tri ministrstva, ki se jim najbolj povečujejo sredstva.«

Pri tem pa sem se nerodno izrazil ... Ponovno, posipam se s pepelom ...

p. s.: Na koncu pa tudi te številke niso povsem točne; te je vlada objavila, minister za finance, Šircelj, pa je kasneje navedel nekoliko drugačne podatke.«

Za napako se opravičujemo, pogovorili smo se tudi o dvakrat več in dvakrat toliko. Gledalcu tudi hvala za opozorilo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Varuhinja menim, da so pristojni pojasnili napako in se zanjo primerno opravičili. Na primeren odziv je naletelo tudi vaše opozorilo o dvakrat več in dvakrat toliko.

Dnevnik, 20. 9.: Napačna napoved začetka jeseni

»V včerajšnjem Dnevniku, 20. 9. ob 19.10, je bilo rečeno, da je danes zadnji dan poletja in da bo jutri po koledarju jesen. Vemo pa, da je začetek letošnje jeseni 23. september.« (M. L.)

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

Hvala za pripombo, za napako se opravičujemo, šlo je za napoved prispevka pred začetkom referendumske jeseni.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Uredništvo je napako priznalo in se zanjo opravičilo. Napaka se zdi drobna, vendar v resnici ni, saj se jesen začne 21. septembra izjemno redko, le enkrat na stoletje. Nazadnje se je to zgodilo leta 1931, naslednjič se bo 2092. Najpogosteje nastopi jesen 22. ali 23. septembra.

»Želimo pojasnila o medijski obravnavi kandidatov za župana Mestne občine Ljubljana«

Stranka Vladimirja Prebiliča – Prerod je odgovorni urednici Informativnega programa TV Slovenija in v vednost varuhinji poslala dopis glede medijske obravnave kandidatur za župana Mestne občine Ljubljana v informativnih oddajah Televizije Slovenija:

»Obračamo se na vas glede medijske obravnave kandidatur za župana Mestne občine Ljubljana v osrednjih informativnih oddajah Televizije Slovenija.

V stranki Prerod v celoti spoštujemo uredniško in novinarsko avtonomijo ter institucionalno neodvisnost javnega zavoda RTV Slovenija, ki izhajata iz Zakona o medijih ter Zakona o Radioteleviziji Slovenija. Hkrati pa opozarjamo, da mora RTV Slovenija pri izvajanju javne službe

dosledno uresničevati načela resničnosti, nepristranskosti, celovitosti informacij, politične uravnoteženosti in svetovnonazorskega pluralizma, kot to izrecno določa 5. člen ZRTVS-1. Javni interes na področju medijev terja zagotavljanje medijske pluralnosti ter pravice javnosti do celovite obveščenosti (12. člen ZMed-1).

Ob najavi županske kandidature dr. Antona Ropa mu je bila v oddaji Odmevi omogočena obsežna vsebinska predstavitev programa. Stranka Prerod je kandidaturo g. Gregorja Novaka z vsemi programskimi izhodišči javno predstavila 27. avgusta 2026, vendar s strani javnega servisa ni bila deležna primerljive obravnave.

Z namenom zagotavljanja transparentnosti delovanja javnega medijskega servisa ter enake obravnave kandidatov na prihajajočih volitvah vas prosimo za kratka pojasnila glede naslednjih vprašanj:

- Na podlagi katerih profesionalnih in uredniških meril je bila sprejeta odločitev o obsegu in obliki predstavitve kandidature dr. Antona Ropa v oddaji Odmevi?*
- Kateri stvarni razlogi narekujejo razlikovanje pri informativnem pokrivanju ostalih uradno napovedanih kandidatur za vodenje glavnega mesta, vključno s kandidaturo g. Gregorja Novaka?*
- Na kakšen način RTV Slovenija v obdobju pred začetkom uradne volilne kampanje uresničuje načelo politične uravnoteženosti in enake dostopnosti do informacij javnega značaja pri predstavitvi legitimnih političnih alternativ?*

Ta dopis podajamo tudi kot pobudo, da se v skladu z načelom enakega dostopa do storitev javnega servisa, nepristranskega obveščanja javnosti ter uravnoteženega poročanja kandidatu g. Gregorju Novaku omogoči vsebinsko primerljiva predstavitev v programih Televizije Slovenija. Ob tem želimo posebej poudariti, da Prerod spoštuje poslanstvo RTV Slovenija ter prizadevanja za ohranitev močnega, neodvisnega in kakovostnega javnega medijskega servisa. Tudi v referendumski kampanji bomo jasno zagovarjali pomen javne RTV in njeno mesto v demokratični družbi. Prav zato nas skrbijo primeri očitno neenake medijske obravnave, saj lahko ti zmanjšujejo zaupanje javnosti in krepijo argumente predlagateljev referendumov, ki RTV Slovenija očitajo politično pristranskost.

Za vaš odgovor in pojasnila se vam vnaprej zahvaljujemo.» (D. V., generalni sekretar stranke Prerod)

Odgovorna urednica Informativnega programa TV Slovenija Polona Fijavž

Dne 4. 9. 2026 smo na RTV Slovenija prejeli po elektronski pošti dopis vaše stranke Prerod - Stranke Vladimirja Prebiliča v zvezi z medijsko obravnavo kandidatur za župana Mestne občine Ljubljana v informativnih oddajah Televizije Slovenija.

V dopisu navajate, da je bila ob najavi županske kandidature dr. Antonu Ropu v oddaji »Odmevi« omogočena obsežna vsebinska predstavitev programa. Stranka Prerod je kandidaturo g. Gregorja Novaka z vsemi programskimi izhodišči javno predstavila 27. avgusta 2026, vendar s strani RTV Slovenija ni bila deležna primerljive obravnave.

- Na podlagi katerih profesionalnih in uredniških meril je bila sprejeta odločitev o obsegu in obliki predstavitve kandidature dr. Antona Ropa v oddaji »Odmevi«?

- Kateri stvarni razlogi narekujejo razlikovanje pri informativnem pokrivanju ostalih uradno napovedanih kandidatur za vodenje glavnega mesta, vključno s kandidato g. Gregorja Novaka?

- Na kakšen način RTV Slovenija v obdobju pred začetkom uradne volilne kampanje uresničuje načelo politične uravnoteženosti in enake dostopnosti do informacij javnega značaja pri predstavitvi legitimnih političnih alternativ?

Uvodoma naj v odgovoru navedemo, da se uradna volilna kampanja za lokalne volitve 2026 v Sloveniji začne v četrtek, 15. oktobra 2026, kar je natanko mesec dni pred izvedbo prvega kroga volitev. Oddaja »Odmevi«, v kateri je bila predstavljena najava županske kandidature dr. Antona Ropa, je bila predvajana dne 2. 9. 2026, torej pred začetkom uradne volilne kampanje za letošnje lokalne volitve.

Na RTV Slovenija pojasnjujemo, da mediji pred začetkom uradne volilne kampanje lahko gostijo kandidate in druge goste v rednem informativnem programu v okviru tekočega poročanja o aktualnih dogodkih. Takšna gostovanja so utemeljena z aktualnim družbenim ali političnim dogajanjem, odločitve o gostovanjih pa izhajajo iz avtonomne novinarske presoje.

Avtonomna novinarska presoja temelji na tem, da uredniki in novinarji vsako potencialno temo ocenimo glede na aktualnost in časovno bližino, pomembnost in vpliv, javni interes in zanimivost za splošno javnost, izpostavljenost družbene problematike ipd. Uredniška politika RTV Slovenija je pravno in strokovno definirana v več uradnih dokumentih, ki si sledijo od zakonske ravni do internih pravilnikov: Zakon o Radioteleviziji Slovenija (ZRTVS-1), Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija, Programski standardi RTV Slovenija itd. V obdobju pred začetkom uradne volilne kampanje RTV Slovenija uresničuje načelo politične uravnoteženosti tudi s presojo legitimnosti in pomembnost posameznih akterjev: gibanja in akterji, ki še niso del institucij, lahko dobijo prostor v informativnem programu, ko sprožijo relevantne družbene pobude ali dejanja (npr. najava kandidature). Javni interes za osebe, ki so se že udeleževale na najbolj vidnih političnih funkcijah, je načeloma večji kot za osebe, ki v preteklosti niso opravljale klasične izvoljene politične funkcije.

Odločitev za gostovanje dr. Antona Ropa je s tega vidika utemeljena, gost pa zanimiv za javnost, saj prihaja z novo stranko in velja za enega od resnih izzivalcev sedanjemu županu. O kandidatu vaše stranke Gregorju Novaku smo poročali ob najavi kandidature. Pred uradnim začetkom volilne kampanje bomo druge kandidate oz. izzivalce na lokalnih volitvah in z njimi povezane informacije vključevali v različne informativne oddaje, skladno z uredniško odločitvijo, glede na aktualnost in informativno vrednost za javnost.

DODATNO POJASNILO VARUHNJE

Pojasnilu odgovorne urednice dodajam, da so pravila glede predstavitev kandidatov na parlamentarnih, evropskih in lokalnih volitvah na RTV Slovenija določena bolj natančno in zavezujoče kot za druge medije. Poleg Zakona o RTV Slovenija jih podrobneje opredeljuje tudi [Etični in poklicni kodeks RTV Slovenija](#), v poglavju 5.3, kjer določa dolžnosti RTV Slovenija v času volilne in referendumске kampanje. RTV Slovenija pred vsako volilno kampanjo pripravi pravila, ki veljajo za vsa uredništva. Tako zagotavlja zakonitost, transparentnost in predvidljivost

načrtovanih ravnanj, ki sodelujočim v kampanji jamčijo enako obravnavo. Pravila za izrabo programskega časa v času volilne kampanje za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov 2026, ki bodo 15. novembra, je RTV Slovenija objavila 26. septembra. Dostopna so [tukaj](#).

V času pred uradno volilno kampanjo uredništva ne zavezujejo posebna pravila, veljajo pa splošna uredniška merila. Kljub temu nekatera uredništva tudi v tem obdobju že poskušajo poenotiti poročanje o posameznih kandidatih, ki že v tem času javno najavijo kandidaturo.

Pohvala prispevku Vida Babiča o fotografiji, ki je nastala v Gazi, v [Dnevniku](#), 29. 9.

»Želela bi izjemno pohvaliti hiter in kritičen refleks uredništva Dnevnika ter novinarja Vida Babiča glede verodostojnosti in vira slike, ki jo je premier J. Janša prikazal v DZ in interpretiral kot "pokole v Sudanu". Vaša raziskava pa je, podkrepljena z argumenti, pokazala, da je šlo za fotografijo iz Gaze. Praktično vsi mediji so potem to povzemali in objavljali, da ne omenjam poplave poobjav na družbenih omrežjih. Točno s takšnim načinom dela in poročanja si TV SLO zagotavlja ugled in natanko to od nacionalne TV gledalci tudi pričakuje(m)o.« (P. H.)

Mnenja

»Preglasna glasba v "ozadju" oddaje [Utrip](#)«

»Že dlje časa opažam izredno glasno predvajanje glasbe v oddajah Utrip, tako da je včasih prav težko razumeti govorni prispevek. Opažam, da nisem osamljen v takem razmišljanju oz. sploh smislu te glasbe v ozadju. Kje so vzroki za to? Bom moral nehati spremljati sicer priljubljeno oddajo?« (M. H.)

O izbiri gostov v oddaji [Politično s Tanjo Gobec](#), 19. 9.

»Spet enostranska izbira gostov. Prav neverjetno. /.../« (S. P.)

O oddaji [Marcel](#), 21. 9.

»V zadnji oddaji Marcel je gospod imel ne oddajo, ampak predvolilno soočenje dveh akterjev /.../ in oba sta bila z istega pola - levega. Vse dosedanje oddaje v štirih letih so 150 % enostranske - levičarske - in vi trdite, da ste pluralen medij. Mogoče je katera informativna oddaja vsaj malo uravnotežena, a te so redke. Vsak dan Dnevnik, Odmevi, Poročila, Debate z Bergantom, Utripi - vse pristransko. Če povabite goste z leve in desne in eden ne pride, ne morete potem se ukvarjat samo z enim, to ni uravnoteženo poročanje. /.../« (V. Š.)

Oddaja Tarča: »Če bi vabila več navadnih državljanov, bi bilo več iskanja skupnih točk«

»Gledam [Tarčo](#) (op. a.: 10. 9.), je presežena, kar naprej vabi v oddajo politike. Zakaj ne povabi v oddajo navadnih državljanov, da povemo svoja mnenja in stališča? Sem bil pogosto na TV, ko sem bil še v službi, takrat ni bilo na TV toliko politike in TV Slovenija ni tako razdvajala javnosti. Razdvaja pa jo prav s tem, ko vabi v oddaje toliko politikov. Če bi vabila več navadnih državljanov, bi bilo več iskanja skupnih točk, razumevanja stvari, poglobljanja podatkov. O

proračunu, kmetijstvu, o marsičem. Naj vabijo več ljudi, strokovnjakov, ... in manj politikov /.../« (D. Š.)

Kritiki na izbor gostov v informativnih oddajah

»V [Odmevih, 10. septembra](#), sta bila spet dva leva komentatorja, zmotila me je tudi [Tarča, 10. septembra](#). Imela je sedem gostov, vsak od gostov je imel morda tri minute, če odštejete prispevke; za sedem gostov je to premalo. Preveč je levega na TV Slovenija. In še to: novinarski poklic je, da o dogodkih in ljudeh poroča. Ne more pa na javni TV novinar svojega političnega prepričanja vsiljevati celi Sloveniji.« (J. P.)

»/.../ Informativni program (saj drugo je v redu) vabi večinoma samo levičarje. Ne dela nepristransko, kot se za javno RTV spodobi in kot bi bilo v korist državljanov. In zakaj v Tarči včeraj voditeljica ni prekinila Luke Mesca, ki je govoril kar čez vse druge in ni dovolil, da bi tudi drugi kaj povedali. /.../ vsi, ki urejajo informativni program, se ne zavedajo, da v Sloveniji obstaja tudi desnica in da je treba v Odmeve vabiti tako leve kot desne, da povedo svoje mnenje.« (D. J.)

II. KULTURNI IN UMETNIŠKI PROGRAM

Pobudi za ponovno predvajanje mladinske nadaljevanke Utonilo je sonce

Varuhinja je glede mladinske nadaljevanke Utonilo je sonce prejela dve pobudi za ponovno predvajanje. Enega od gledalcev je zanimalo tudi, koliko bi stala njena obnova. Navajamo odziva, podrobne odgovore in mnenje varuhinje:

»Obračam se na vas s prav posebno prošnjo glede mladinske nadaljevanke Utonilo je sonce iz leta 1975. Nadaljevanka mi je ostala v zelo lepem spominu in bi si jo po vseh teh letih zelo želel ponovno ogledati. Ker gre za starejše delo slovenske televizijske ustvarjalnosti, se zavedam, da je morda danes težje dostopno, vendar upam, da je ohranjeno v arhivu RTV Slovenija. Zato vas lepo prosim, če bi bilo mogoče nadaljevanko ponovno predvajati na RTV Slovenija. Če predvajanje ni mogoče, bi bil zelo hvaležen za informacijo, ali obstaja kakšna zakonita možnost ogleda v arhivu oziroma možnost pridobitve kopije za zasebni ogled. Verjamem, da bi s ponovnim predvajanjem razveselili tudi številne druge gledalce, ki se te nadaljevanke spominjajo iz svojega otroštva in mladosti. Zelo bom vesel vsake informacije, ki bi mi pomagala priti do tega dragocenega dela slovenske televizijske dediščine.« (J. V.)

»Pred dvema letoma sem pisal urednici otroških in mladinskih oddaj glede otroške serije iz 70-ih let, ki jo omenjam v naslovu tega sporočila (op. a.: Utonilo je sonce: Kukavičji Mihec). Na moje vprašanje, koliko bi stal odkup avtorskih pravic in digitalizacija, nisem dobil odgovora. Kot otrok sem gledal serijo in mi je bila super. Mogoče bi se jo dalo "obuditi" v digitalni obliki. Videl sem, da ima RTV tudi neke razpise za odkup avtorskih pravic za razvedrilne oddaje. Mogoče se najde tudi kaj za to nadaljevanko. /.../

Ravno danes sem bral članek o teh dveh gospeh, pa sem se spet spomnil na ta film.

<https://www.rtvsl.si/kultura/film-in-tv/restavratorki-filmskih-trakov-vcasih-lahko-za-dve-minuti-posnetka-porabis-cel-dan/793126>

https://sl.wikipedia.org/wiki/Utonilo_je_sonce.« (A. K.)

Odgovorni urednik Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija **Andraž Pöschl**

Hvala za posredovan dopis. Glede odkupa pravic bo v tem času silno težko, a bo – predlagam – končni odgovor dalo uredništvo.

Urednica Uredništva otroškega in mladinskega programa TV Slovenija **Martina Peštaj**

Ta serija je tako stara, bo po mojem mnenju težko oceniti stroške avtorskih pravic. Se bom skušala pozanimati tudi glede digitalizacije.

Urednik Uredništva igranih oddaj TV Slovenija **Jani Virk**

Producentka je pripravila odlično poročilo, kaj vse je treba narediti, če se lotimo prenove starih stvari, da jih pripravimo za predvajanje. Povezana je z visokimi stroški, ki si jih v kondiciji zadnjih let ne moremo privoščiti.

Producentka v Kulturnem in umetniškem programu TV Slovenija **Dolores Šebat**

Strošek restavracije iz filmskega traku je težko oceniti, saj je pogojen s stanjem filmskega traku, materialov, ki so dostopni, osebjem, ki pristopi k projektu in delovnih procesov, ki so odvisni od vsega tega.

Postopek restavracije s filmskega traku vključuje:

1. Raziskavo – kateri filmski materiali so ohranjeni in v kakšnem stanju in katere končne kopije obstajajo za primerjavo pri restavraciji. Potrebno je kontaktirati soavtorje avtorskega dela oz. njihove dediče ali pravne zastopnike za urejanje avtorskih pravic, saj je restavracija poseg v avtorsko delo, kar pomeni, da potrebujemo soglasje za izvedbo, običajna praksa je, da se tovrstne zadeve izvajajo s finančnim nadomestilom za dovoljenje.
2. Priprava za digitalizacijo filmskih trakov:
 - v kolikor obstaja negativ filmskih materialov, je to najboljši vir za obdelavo slike;
 - potrebno je pregledati tudi tonske trakove, v kolikor so obstajali;
 - Filmski trak je potrebno restavrirati za pripravo za skeniranje – kot je opisano v članku s povezave;
 - filmski trak se ultrasonično očisti;
 - ko je očiščen, se vsi materiali digitalizirajo, zato da je ves material dostopen, v kolikor prihaja do posameznih kosov, ki lahko pomagajo v primeru poškodovanosti posamezne sličice na filmu, ki je osnovni vir za obdelavo;
 - digitaliziran material je dostopen po rolah in v kolikor gremo z negativom, pomeni, da je običajno rola A / B, torej je posamezen trak sličica-prazna sličica-sličica; kar je potrebno potem v procesu digitalne obdelave združiti v celovito enoto.

3. Po digitalizaciji filmskih trakov se prične proces digitalne obdelave, ki temelji na odločitvi, s katerim materialom se gre v obdelavo in postavi tehnološki postopek skupaj s skupino strokovnjakov in soavtorjev, ki morajo biti prisotni;
- v kolikor so soavtorji še živeči, se jih vključi v proces, drugače se je potrebno dogovoriti z njihovimi dediči ali zastopniki dedičev, da se lahko prične proces;
 - določi se skrbnike projekta: avtorski del ekipe ali živeči direktor fotografije ali zastopnik predstavnikov direktorjev fotografije in strokovnjak s področja za restavriranje s filmskih trakov, ki odločata o:
 - načinu dela ter referenčni kopiji končnega izdelka, h kateri se stremi (pri restavriranju se poskuša ujeti trenutek nastanka avtorskega dela, torej se ne stremi k novemu delu, ki bi izključno ustrezal današnjim standardom produkcije);
 - digitalno se potem prične z obdelavo slike, ki je sestavljena iz več procesov;
 - čiščenje napak s filmskega traku, tj. odstranjevanje vidnih prask v sliki, morebitnih ostalih nečistoč, poškodb ..., kar pomeni, da mora oseba sličico po sličico pregledati in korigirati v dogovoru s skrbniki projekta. Zavedati se je potrebno, da imamo 25 sličic za sekundo materiala (50 minut – 75.000 sličic). Avtomatska obdelava je rizična, saj avtomatika po določenih parametrih lahko izbriše tudi posnete elemente – npr. po izkušnjah ptica na nebu, ki je bila posneta, lahko na ta način izgine s slike;
 - ko se zaključi ta del, se prične z barvno korekcijo slike, ki je ravno tako dolgotrajen proces, saj zahteva delo z direktorjem fotografije in skrbnikom, da se ustvari delo, ki odgovarja originalnemu delu, in če je postopek izveden s filmskega negativa, se sliko praktično na novo postavlja – npr. za obdelavo novo posnetih del se porabi za epizodo 50 min nekje od 10 do 15 8-urnih terminov kolorista, v tem primeru pa je odvisno od samega materiala, koliko časa bo vzelo za samo obdelavo, efekte, stabilizacije slike, ohranjanje zrnatosti slike ...;
 - pri tem je potrebno spremljati, katere trike so uporabili v končnem izdelku in jim veristično slediti z vizualnimi efekti, ki jih je potrebno posebej pripraviti, sličico po sličico, tudi zaradi napak s filmskega traku, odvisno od dolžine lahko traja tudi ves dan, da pripravijo en efekt;
 - običajno je, da so špice pripravljali ločeno in je potrebna še ponovna izdelava grafične podobe, ki je zaradi lovljenja z originalnih materialov poseben dolgotrajen postopek, hkrati pa se poskuša iz originalnih materialov najti osnovno sliko, ki je bila podložena pod špice.

Po zaključeni sliki je potrebno obdelati še zvok, kar vključuje ponovno čiščenje in izvedbo novega mešanja zvoka, v kolikor dostopen material ne omogoča zgolj manjših posegov v zvočno sliko.

V celotnem procesu se dela na velikih resolucijah datotek, kar pomeni, da je vsaka izmenjava materiala zamudna in vsak izvoz slike dolgotrajen, npr. za 50 minut slike, ki se jo npr. obdeluje v UHD kvaliteti, okvirno 2 uri, teh izvozov je zaradi spremljanja projekta potrebnih več.

Celoten proces za obdelavo ene 5 – 6 delne 50 minut dolge nadaljevanke traja vsaj pol leta.

Osebam, ki so vključene v proces dela, je potrebno zagotoviti ustrezno finančno nadomestilo glede na obseg in trajanje dela.

Poravnati je potrebno avtorske pravice soavtorjem, višina honorarjev je odvisna od dolžine del in osnovnih pogodb, ki so bile sklenjene ob podpisu pogodbe. Vedno obstaja verjetnost, da soavtor, njegovi dediči ali njihovi zastopniki ne dovolijo tovrstnega posega v delo.

V skladu z zgoraj navedenim (poenostavljen opis del) je delno mogoče napovedati stroške tovrstnih projektov, vendar pa je vsak projekt za sebe ločena celota in pavšalen strošek tovrstnih projektov ni mogoč, saj se tudi nadaljevanke močno razlikujejo med seboj, tako po dolžini kot vsebini ter tudi po materialih, ki so dostopni, in seveda je veliko odvisno tudi od letnice nastanka.

Neka splošna ocena, ki vključuje ureditev avtorskih pravic, delo udeleženi na projektu, stroške tehnike, licenc, materialov za 5-6 delno nadaljevanke, je, da bi bili stroški celotne restavracije s filmskega traku od 50.000 evrov naprej.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Iz pojasnil pristojnih z opisi potrebnih del in okvirnimi stroški je razvidno, da je obnova tako starih serij zelo zahtevna in draga, saj vključuje veliko strokovnega dela, pa še avtorske honorarje vseh sodelujočih pri filmu oziroma njihovih dedičev. Ker se RTV Slovenija že nekaj časa sooča s finančno stisko, so takšne obnove zelo malo verjetne. Brez obnove pa serije ni mogoče predvajati.

Pohvala dokumentarcu meseca Njihov Mehdi, naš Mihajlo, 17. 9.

»Odlično delo Zvezdana Martiča! Kot idejo za ekranizacijo podobne zgodbe naj spomnim tudi na zgodbo dr. Gadžijeva, nemškega ujetnika, ki se je pridružil partizanom kot begunec iz nemške vojske. Njegovi potomci živijo v Ljubljani.« (J. C.)

POHVALA VARUHNJE

Pohvali se pridružujem tudi varuhinja, ki se prav ob takih dokumentarcih zavem, koliko profesionalne ustvarjalnosti o pomembnih zgodovinskih dogodkih, osebnostih in družbeno pomembnih temah premore RTV Slovenija. In te vsebine nedvomno sodijo v del temeljne javne službe. Zato upam, da se napovedi o zmanjševanju lastnega dokumentarnega programa, ki jih je bilo možno razbrati ob predstavitvi izhodišč za PPN 2027, ne bodo uresničile, in želim še veliko podobnih ekranizacij.

Avtor dokumentarca Zvezdan Martič

Hvala za posredovano pohvalo in za vašo pohvalo.

Odgovorni urednik Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija Andraž Pöschl

Se veselimo tovrstnih odzivov, a obenem izpostavljam, da so z vaše strani verjetno najpogostejši, kar zadeva interni deli.

Pa, da ne bo pomote, hvala tudi za vse nanose konstruktivnih kritičnih pogledov, mnenj!

Dokumentarni del v tem hipu še ostaja v načrtu, a bo, glede na aktualna izhodišča, zelo osiromašen. Obenem pa 17. člen zakona o Slovenskem filmskem centru ostaja v veljavi in

predvidenih načrtih, kar nam je bilo že uvodoma predstavljeno in povedano. Tudi iz tega naslova bo seveda nekaj ur dokumentarne produkcije.

Zahvale

Umetniškemu opusu in prenosu [spominske slovesnosti za Mileno Zupančič iz Cankarjevega doma](#), 4. 9.

»Lepo se zahvaljujem za vaš pristop ob smrti Milene Zupančič; dali ste veliko njenega opusa, predvajali Cvetje v jeseni. Jaz sem ljubiteljica tega filma od vedno. /.../« (E. G.)

»Najlepša hvala Televiziji Slovenija za prenos iz Cankarjevega doma ob spominski slovesnosti za izjemno igralko Mileno Zupančič.« (T. L.)

Ustanove Fundacije Bazoviški junaki in ostale žrtve fašizma za ponovitev predvajanja igranega dokumentarca Streli v Bazovici, 6. 9.

»Naša nacionalna RTV SLO je danes, nedelja, 6. septembra 2026, na TV SLO 2 ob 11.30 na 96. obletnico (6. september 1930 – 6. september 2026) ustrelitve prvih žrtev fašizma v Evropi v ponovitvi zavrta igrani dokumentarec Streli v Bazovici, ki sem mu, s ponosom, idejni oče.

Topla zahvala:

1. Andražu Pöschlu, odgovornemu uredniku UPE Kulturni in umetni program na TV SLO, za domoljuben čut, empatijo in posluš naših prošenj.
2. Vodstvu RTV SLO, ki nesebično in predano podpira naše prošnje za uvrstitev (četudi v ponovitvi) tega domoljubnega dokumentarca na dan smrti naših zlatih fantov (6. september) v program naše nacionalne RTV SLO. (M. B.)

III. RAZVEDRILNI PROGRAM

Pohvali oddaji [Kaj ima ljubezen s tem?](#) In voditeljici oddaje

»Pišem vam z željo, da izrazim iskreno pohvalo oddaji Kaj ima ljubezen s tem? ter voditeljici Vesni Milek, ki pogovore preprosto obvlada. To so izjemni pogovori, ki si jih nacionalka zares zasluži. Vesnin prefinjen slog vodenja, premišljen izbor besed in toplina njenega glasu ustvarijo edinstveno vzdušje, v katerem od vsakega gosta iztisne nekaj več, nekaj globokega in resničnega. Gledalca z neprisiljeno pozornostjo privabi, da oddaji z užitkom prisluhne od prve do zadnje minute. Hvala za ustvarjanje tako kakovostnega in navdihujočega programa. Ekipi in voditeljici želim še naprej veliko uspešnih oddaj!« (R. P.)

»Čestitam Vesni Milek za zadnjo [oddajo z Metodrom Pevcem in ostalimi gosti](#). Zelo dobra tematika, ki je prikazala, kako je možno, da kot družba napredujemo, in kaj pomeni, da se da ljudem še eno šanso. Pozdravljam vrnitev Vesne Milek in ji želim še več dobrih tem in gostov v tej oddaji.« (T. H.)

Mnenje o črni kroniki v oddaji Dobro jutro

»/.../ moti me Damjana Žišt. Sem že upal, da ste umaknili črno kroniko z zaslonov. Pa je žal niste, spet se pojavila. Zakaj ta novinarka že navsezgodaj zjutraj, ob 7.15, ko se ljudje veselimo novega dneva, mi upokojenci sploh, pred vso Slovenijo deklamira, kdo je koga ubil, kdo je na koga streljal, kako dolgo bo kdo zaprt, kaj je zagrešil, koga ogoljufal ...? Mar takšne vsebine res spadajo v pozdrav za dobro jutro? Ali črna kronika sploh spada na javno TV?« (A. G.)

IV. SPLOŠNO

»V sporedu ni razvidno, katera epizoda katere sezone se predvaja«

»V sporedu za oddajo Avtomobilnost ni razvidno, katera epizoda katere sezone se predvaja ter če gre za ponovitev ali redno oddajo.« (M. K.)

POJASNILO VARUHNJE

V sporedu so vse oddaje, ki so že bile predvajane premierno in bodo tokrat predvajane ponovno, označene z izpisano besedo »ponovitev« po imenu in opisu oddaje. V sporedu za 16. september ob oddaji Avtomobilnost ni izpisano »ponovitev«, torej gre za premierno oddajo. Za takšne oddaje se sezona in številka oddaje praviloma ne vpisuje, to je običajno pri TV-serijah ali nadaljevanjih. Oddaja Avtomobilnost se, podobno kot druge primerljive oddaje, označuje samo z datumom predvajanja oddaje.

Na povezavi <https://www.rtv slo.si/rtv365/arhiv/175247973?s=mmc> so na voljo vse dosedanje oddaje Avtomobilnost, z vpisanim datum prvega (premiernega) predvajanja, naložene so po datumu objave v padajočem vrstnem redu (najnovejše najprej).

Mnenji

Pohvala [Poletni avanturi](#) in otoškemu programu, kritika informativnim pogovornim oddajam

»Radi bi pohvalili letošnjo poletno sobotno oddajo Poletna avantura. Všeč nam je bila, ker je bila sproščena, hudomušna in poučna oddaja, ker se ni osredotočila samo na znane turistične destinacije in ker je bila posneta v naših krajih, Sloveniji. Upamo, da bo drugo poletje spet z nami. Bi izkoristila priložnost in pohvalila vaš otroški program, posebej Z kot Zofka, Slavica, iskanje zaklada z Nikom Škrlecom. Škoda, da ni novih epizod Za repom, tudi izbor risank je naravnost čudovit.

Drugačna zgodba je z vašimi odraslimi temami, še posebno političnimi, ko ima človek občutek, da povabite goste zato, da se vsi skupaj tam sprejo. Tu ni več nobene kulture, samo prerekanje in zmerjanje in zelo izrazita naklonjenost novinarjev eni ali drugi politični opciji. Zame ga. Tanja Gobec in g. Bergant praktično nista več gledljiva, saj gostom skoraj ne pustita povedati njihovega mnenja in pogleda, ampak jim vsiljujeta svojega. Ko pa imate soočenja različnih političnih predstavnikov, bi morali novinarji obdržati neko kulturo pogovora in pustiti vsakemu, da pove svoje mnenje. Mislim, da tak način, ko samo drug drugemu skačejo v besedo in drug

drugega obtožujejo laganja, zelo slabo vpliva na odnos v celotni družbi in ustvarja nestrpnost. Mediji imajo velik delež zaslug za takšen način komuniciranja. Ni več nobene strpnosti ali spoštovanja. Morali bi se dejansko učiti od mladih.

Še veliko pozitivnih in spodbudnih oddaj namesto nestrpnega ponavljanja, kako naj bomo strpni. Namesto da iščete negativne zgodbe, predstavite tiste pozitivne. Zgled je najboljši učitelj.» (K. C. z družino)

O voditeljih, ponovitvah, oddajah, ki so na sporedu istočasno

»Imam samo analogno anteno in samo TV SLO 1, 2, 3, Maribor in Koper. A kar imam za gledat, date vse v istem terminu. Pirjevec bo že tretjič, Žitnik postavlja vprašanje več časa kot imajo za odgovor njegovi intervjuvanci, Vesna Milek je imela Petra Prevca in ženo. Pa kaj ona sili s temi dolgoveznimi vprašanji, da bi povedali nekaj posebnega, intimnega. Ona je imela pa dvakrat, trikrat daljša vprašanja, kot so bili odgovori. Sta ona in njeno mnenje glavna v oddaji ali so glavni gostje? TV je iz dneva v dan slabša. /.../ Sem razočaran, pa TV plačujem 60 let.« (S. K.)

RADIO SLOVENIJA

I. RADIO SPLOŠNO

»Ponavljanje vam je prišlo v navado«

»Že nekaj časa me moti dejstvo, da se iz ene oddaje napravi še nekaj oddaj na osnovi vsebine prve oddaje, nato pa se te oddaje pod različnimi naslovi predvaja na različnih radiih vaše hiše. Lep primer je današnji Studio ob 17-ih (op. a.: 2. 9.). In taista vsebina se je predvajala tudi v oddaji Glasovi svetov na Ars-u. In to ni osamljen primer, ponavljanje vam je prišlo v navado. Obstajamo tudi takšni, ki poslušamo radijske programe RTV Slovenija. Pri tolikšnem številu zaposlenih bi lahko bilo drugače, vaši zaposleni pa se očitno ne zavedajo, da se bo jeseni zgodil pomemben dogodek, od katerega bo odvisen obstoj marsikoga v tej hiši, tudi kdo od nas, ki sicer podpiramo javno RTV, bi lahko glasoval za ukinitve naročnine.« (S. D.)

DODATNA VPRAŠANJA VARUHNJE ODGOVORNIMA UREDNIKOMA PRVEGA IN ARSA

Preverila sem navedbe poslušalca in ugotovila, da so bile na Prvem in Arsu v obdobju slabega meseca objavljene tri oddaje z zelo podobno oziroma enako in skrajšano vsebino. Vse tri je pripravila ista avtorica, vse tri so imele za osnovo isti dogodek konec junija, dve sogovornici sta na isto temo nastopili v vseh treh oddajah. Samo v Studiu ob 17.00 je bilo korektno poslušalcem predstavljeno, da gre za povzetek že objavljene oddaje.

Datume in opise oddaj navajam spodaj, prosim pa za pojasnila:

- ali je bila umestitev dejansko ene vsebine v tri različne oddaje uredniško usklajena in dogovorjena,
- ali je bilo podobnih ponovitev oddaj med poletjem še kaj (sama sem zaznala to še pri enem Studiu ob 17.00),

- ali so vse te oddaje zabeležene v poročilu o izvedbi in v PPN kot premierne oddaje (število oddaj) ali so označene kot ponovitve,
- ali imate dogovorjena merila, koliko in katere vsebine (oddaje) se v enaki ali skrajšani obliki objavijo na istem ali radijskem drugem programu?

Oddaje z zelo podobno ali enako vsebino (uradni opis vsebine in gostov ob podkastih):

[Intelekt, 4. 8.](#): V Ljubljani odprta scena uporabe drog po desetletju na vrhuncu

Po epidemiji covida med mladimi pogostejše injiciranje heroina. Prestolnica se je v minulih desetletjih zelo spremenila, nihče ji več ne more očitati zaspanosti ali pomanjkanja razvoja. Vendar je načrtana smer v minulih letih premalo pozornosti in sredstev namenila za podporo in pomoč najranljivejših skupin ljudi. Droge in brezdomstvo niso novi pojavi, več kot očitno pa določene širše družbeno politične okoliščine vplivajo na večjo vidnost brezdomnih uporabnikov in uporabnic drog. Med njimi je vse več mladih, tudi mladoletnih. Zakaj se je to zgodilo in kako ta problem reševati? O tem v tokratni oddaji, vsak s svojega zornega kota so problematiko razložile doktorica Vera Grebenc in doktorica Amra Šabić s Centra za študij drog in zasvojenosti na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani, Hana Košan, predsednica društva Kralji ulice, Pavla Zabret, strokovna delavka v dnevnem centru za mlade uporabnike in uporabnice substanc med 15 in 26 let pri združenju Drogart in Borut Bah, predsednik društva Stigma.

Urška Henigman

[Glasovi svetov, 26. 8.](#): Droge in brezdomstvo v Sloveniji

Ljubljana potrebuje več programov za brezdomne uporabnike in uporabnice drog. Na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani letos obeležujejo 20-letnico delovanja Centra za študij drog in zasvojenosti. Konec junija so ob tej priložnosti pripravili posvet. Srečanje je bilo namenjeno pomembni in aktualni temi zmanjševanja škode na področju uporabe drog in drugih zasvojenosti ter refleksiji preteklosti in izkušenj, ki so nastale na tem področju od devetdesetih let preteklega stoletja dalje, so zapisali v vabilu na posvet. O problematiki drog, zasvojenosti in brezdomstva se bomo v tokratni oddaji pogovarjali s strokovnjakinjama. To sta doktorica Vera Grebenc in doktorica Amra Šabić. Z njima se je pogovarjala Urška Henigman.

[Studio ob 17.00, 2. 9.](#): Ljubljana odpira zavetišče za brezdomne osebe, ki ne bo rešilo te pereče problematike v Ljubljani

Širše družbeno politične okoliščine vplivajo na problematiko drog in brezdomstva v urbanih središčih. V Ljubljani se z gentrifikacijo in turistifikacijo povečuje tudi število in vidnost tako uporabnikov in uporabnic drog kot tudi brezdomnih oseb. Pred desetimi leti se je zgodila pomembna sprememba - zrušitev zidu na Metelkovi ulici, za katerim so se pred javnostjo skrivali brezdomni uporabniki in uporabnice drog. Od takrat imamo odprto sceno, kar pomeni, da te osebe droge uživajo na javnih krajih po središču mesta. Z obnavljanjem prej zapuščenih stavb, zapiranjem podhodov in spreminjanjem vsebine v dveh velikih veleblagovnicah v središču mesta, so tako vse bolj na očeh ljudi.

Te dni se polnijo prva mesta v novem zavetišču za brezdomne osebe na Poljanski cesti v Ljubljani. Program zavetišča izvaja Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice, zavetišče je zgradil Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana, uradna otvoritev bo 10.

septembra. Kot so za oddajo Intelektu avgusta povedale sogovornice in sogovornik, eno zavetišče ne bo rešilo te problematike, potrebujemo več in drugačne namestitve, pa tudi nizkopražne programe, kot so varne sobe za uživanje drog. Oddajo Intelektu vam v nekoliko skrajšani obliki spet ponujamo v poslušanje v oddaji Studio ob 17.00.

Urška Henigman

Odgovorni urednik Radia Prvi Danijel Poslek

Odgovarjam glede oddaj Intelektu in Studio ob 17h, ki nastajata na Prvem programu. Umestitev vsebine oddaje Intelektu v oddajo Studio ob 17h se zgodi izjemoma, v vsakem primeru pa je to uredniško usklajeno in dogovorjeno, ker obe oddaji nastajata v isti enoti. V poletju smo to naredili pri treh oddajah, v poročilu o realizaciji PPN bo navedeno število premiernih oddaj glede na plan. Poslušalke in poslušalce v uvodu v oddajo tudi obvestimo/opozorimo, da gre za ponovitev ali prilagoditev vsebine iz druge oddaje.

Posebej dogovorjenih meril za sekundarno objavljane nimamo, stvar uredniške presoje pa je, da neko vsebino ali ponovimo ali ponudimo tudi drugemu programu.

Odgovorna urednica programa Ars Ingrid Kovač Brus

K vsemu, kar je napisal kolega Danijel Poslek, dodajam, da je, žal, ponovitev vse več, ne zgolj poleti, saj preprosto ni več dovolj sodelavcev, da bi tehtne in poglobljene oddaje lahko temeljito pripravili. Zato je včasih, sploh v dneh velikih kadrovskih osipov ali pa v nepredvidenih okoliščinah (odpoved gosta v zadnjem trenutku, bolniške odsotnosti), pametneje ponoviti dobro pripravljeno oddajo. Seveda si želimo, da bi bilo ponovitev čim manj, sploh ker so oddaje z urejenimi avtorskimi pravicami dostopne v obliki podkastov za nedoločen čas.

Hvala, ker opazate stvari, ki so v resnici vse bolj problematične.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

K pojasniloma in uvodnim ugotovitvam varuhinja dodajam mnenje:

Predvajanje istih ali zelo podobnih vsebin v več programih RTV Slovenija samo po sebi ni v škodo poslušalcem, gledalcem ali bralcem, temveč je lahko tudi v njihovo korist. Vsi poslušalci, gledalci in bralci namreč ne spremljajo vseh programov RTV Slovenija, saj je teh zelo veliko (pet programov televizije, osem radijskih programov, novičarski portal rtvslo.si). Televizija Slovenija večino oddaj, predvajanih na TV SLO 1, ponovi na TV SLO 2, mnoge tudi na TV SLO 3. Pri nekaterih, ki so premierno predvajane zelo pozno zvečer (veliko oddaj Kulturnega in umetniškega programa TV Slovenija), je ponovitev čez dan celo edini način, da jih gledalci, ki na televizorju nimajo funkcije ogleda za nazaj, sploh vidijo.

Pri radijskih oddajah je premierno predvajanih oddaj v zelo poznem času manj, zato so tudi potrebe po takšnih ponovitvah manjše. Tudi **programske sheme vseh radijskih programov niso zasnovane tako, da bi na enem programu predvajali velik delež ponovitev z drugih programov, kot velja za TV SLO 2, ko ne predvaja športnih vsebin. Izjema so nekatere glavne dnevnoinformativne oddaje Prvega programa Radia Slovenija, ki jih predvajajo tudi Val 202, Ars, Radio Koper in Radio Maribor (vsak program nekoliko drugačen izbor). Toda pri teh oddajah gre**

za dolgoletno ustaljeno prakso, na katero so poslušalci navajeni in to sprejemajo kot del "svojega" radijskega programa, čeprav gre za oddaje Prvega programa.

Bistvena razlika med predvajanjem informativnih oddaj Prvega programa na drugih programih in ponovitvijo že predvajane iste oddaje na drugem programu je v tem, da gre v prvem primeru za predvajanje v živo, v realnem času, v drugem primeru pa poslušalec posluša že slišano vsebino. In se seveda upravičeno počuti vsaj nekoliko opeharjen, še posebej, če na to, da gre za ponovitev, ni opozorjen.

Kljub temu varuhinja menim, da predvajanje podobnih vsebin na več programih ali medijih RTV Slovenija samo po sebi ni nujno napačno in ne predstavlja vedno kršenja pravic gledalcev, poslušalcev in bralcev, niti Programskih standardov RTV Slovenija. Do kršenja pravic, ki izhajajo iz Zakona o RTV Slovenija in iz Programskih standardov RTV Slovenija, pa prihaja v primerih, ko gre za siromašenje obsega, raznolikosti in kakovosti vsebin RTV Slovenija.

Oba dokumenta pa sta obenem lahko tudi pomoč programskim ustvarjalcem in načrtovalcem Programsko-produkcijskega načrta ta leto 2027, da bi s smotno in učinkovito izrabo kadrovskih in drugih virov ohranili zakonsko predpisani obseg vsebin v javnem interesu; z učinkovitim uredniškim načrtovanjem in sodelovanjem pa javnosti ponudili celo bolj raznovrstne in kakovostne vsebine.

Programski standardi RTV Slovenija že v uvodu zapisujejo:

»Javni interes izpolnjuje tako, da zagotavlja širok razpon kakovostnih programskih vsebin in storitev, ki so univerzalno dostopne preko različnih medijev in kanalov. Pri tem posebej pozorno upošteva različne interese in pričakovanja javnosti ter skrbi za sledenje tehnološkemu razvoju in napredku.

Da bi opravljala to odgovorno nalogo v najširšem javnem interesu, se RTV Slovenija zavezuje, da bo delovala kot gradnik informirane javnosti, prostor strpnega dialoga ter glasnik raznolike, vključujoče in demokratične družbe.«

Dosledno sledenje tem programskim standardom in redno preverjanje, ali RTV Slovenija zagotavlja dovolj širok razpon vsebin o vseh delih družbe in za vse strukture poslušalcev, gledalcev in bralcev, bo tudi priporočilo varuhinje programskim ustvarjalcem in načrtovalcem PPN za leto 2027.

MMC

I. NOVINARSKE VSEBINE

»Ponavljajoča se pomanjkljivost pri navajanju avtorjev in neodzivnost MMC-ja«

Bralec K. Č. je že konec avgusta pisal uredništvu MMC-ja in varuhinji:

»Na MMC-ju se je znova pojavil avtor, podpisan s kraticami (H. P. Š.), ki niso navedene na strani [Ekipa in kontakti MMC-ja](#). Predlagam, da jih dodate ter da seznam posodabljate bolj vestno.

Gre za enega od avtorjev članka [EU Kijevu odobril 6,1 milijarde evrov vojaške pomoči. Razprava o politični prihodnosti Ukrajine.](#)» (K. Č.)

ODGOVOR VARUHINJE

Zagotovo gre za Heleno Ponudič Šiško, ki včasih uporablja oba priimka, včasih enega. Bom opozorila uredništvo, da to uskladi.

V začetku septembra se je ponovno odzval z dopisom, tokrat ga je naslovil samo na varuhinjo:

»Na vas se obračam s prošnjo za ukrepanje v zadevi ponavljajoče se pomanjkljivosti pri preverljivosti avtorstva prispevkov na portalu MMC RTV Slovenija.

26. avgusta 2026 sem na e-naslov uredništva MMC ter vam v vednost poslal vljudno opozorilo, da je pod člankom EU Kijevu odobril 6,1 milijarde evrov vojaške pomoči. Razprava o politični prihodnosti Ukrajine .(ta je bil pozneje preimenovan v [Zaveznice ob obletnici neodvisnosti Ukrajini obljubile podporo pri zračni obrambi](#)) naveden avtor s kraticami (H. P. Š.), ki jih ni mogoče najti na uradni strani [Ekipa in kontakti MMC-ja](#). Do danes s strani uredništva nisem prejel nikakršnega odgovora, kratice pa še vedno niso razkrite.

Ker gre za enak primer, kot sem ga problematiziral septembra 2025 (takrat glede kratic E. Z.), vas želim opozoriti, da se ta praksa ponavlja:

- 1. Uredništvo seznama novinark in novinarjev ne posodablja samodejno ob pojavu novih avtorjev oziroma podpisov z inicialkami.*
- 2. Uredništvo ne reagira in ne odgovarja na opozorila uporabnikov.*

Kot ste sami izpostavili v svojem poročilu za april 2024 ter v vašem odgovoru meni z dne 3. oktobra 2025, mora biti, v javnem zavodu še posebej, možno preveriti, kdo je avtor besedil, podpisanih samo z začetnicami oziroma kdo je avtor vsakega besedila". Redno posodabljanje seznama je ključno za izpolnjevanje Programskih standardov RTV Slovenija (v točkah odličnosti in odgovornosti) ter Poklicnih meril in načel novinarske etike (natančnost in javnost dela).

Glede na to, da opozorila uredništvu ne zaležejo in da gre za sistemsko ponavljanje enakih pomanjkljivosti, vas prosim, da zadevo obravnavate ter uredništvu podate ustrezno priporočilo za sistemsko rešitev ter ažurno posodabljanje seznama ekipe MMC.» (K. Č.)

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Helena Ponudič je prosila, da jo v spletnih člankih podpisujemo s Helena Ponudič in ne Helena Ponudič Šiško, kar upoštevamo. Če sem prav razumela, je to delno pogojeno tudi z varnostnim vprašanjem.

<https://www.rtvlo.si/rtv/kdo-smo/multimedijski-center/ekipa-in-kontakti-mmc-ja/473142>

Smo popravili oziroma osvežili.

ODGOVOR VARUHINJE

Kot sem vam že odgovorila, gre torej za novinarko Heleno Ponudič Šiško, ki pa, kot izhaja iz odgovora, (tudi iz varnostnih razlogov) ne želi, da je zapisana z obema priimkoma. Tudi v TV poročilih je večinoma podpisana kot Helena Ponudič.

Vsekakor so v uredništvu sedaj začetnici uskladili z imenom in priimkom.

Žal so to storili šele po mojem posredovanju in ne po vašem prvem opozorilu, kot bi bilo skladno s Programskimi standardi, ki v točki II.5 med bistvenimi sestavinami odgovornosti navajajo »popravljanje lastnih napak, pojasnjevanje uredniških dilem in odločitev ter dialog z občinstvom«.

Mnenje: Pripombe na članek o napovedi koncerta z Yujo Wang

»V vednost pošiljam pripombe na danes objavljeno [avtorsko promocijsko napoved že davno razprodanega nocojšnjega koncerta](#):

/.../

"Yuja Wang se je rodila v glasbeni družini v Pekingu."

Kdaj? Letnica rojstva ni skrivnost (wikipedia: 10. februar 1987) in je pomembna za razumevanje ostalih biografskih podatkov, na primer, da je bila ob selitvi v Kanado stara komaj 12 let, ob zmagi v Aspnu 15 itn.

"Kot ljubiteljica živahnih barv, bleščic in louboutinov ..."

Še ena poznavalska besedna gospodarnost v tem promocijskem opisu - kaj so "louboutini"? Bi to povprečen plačnik prispevka za RTVS moral vedeti? /.../

"V Sloveniji je nastopila že leta 2019. Koncert je že razprodan."

Mar res? Od kod vam ta podatek? Zakaj ga v članku ne pojasnite? /.../

Je novinarstvo v javnem interesu in nacionalnega pomena, da ljudstvo na dan že razprodanega koncerta razsvetliš z napaberkovano predstavitvijo solistke in orkestra? Cui bono?

In se trikrat navede, da bo razprodani koncert v Cankarjevem domu, na čigar spletni strani se ga ne da najdi, nikjer (!) pa ni niti omenjeno, da gre za koncert v okviru Festivala Ljubljana.

Bomo čez dan ali dva deležni tudi recenzije tega koncerta?» (B. P.)

II. UPORABNIŠKE VSEBINE

Zagotovitev transparentnosti moderacije komentarjev na portalu MMC

Dva uporabnika sta se junija odzvala s pobudama za zagotovitev transparentnosti moderiranja komentarjev na spletnem mestu rtvslo.si. Njuna odziva, odgovore vodje moderatorjev, odgovorne urednice Uredništva za nove medije in varuhinje smo objavili v [mesečnem poročilu za junij](#) (str. 24-28). Eden od uporabnikov je odgovore primerjal s preteklimi odgovori administratorjev (med drugim z odgovorom, da umaknejo manj kot odstotek komentarjev in da je 99,99 % uporabnikov zadovoljnih s komuniciranjem moderatorjev o umaknjenih komentarjih) in septembra poslal več novih vprašanj:

»Spoštovana Varuhinja, gospa Marica Uršič Zupan, najlepša hvala za vaš odgovor in pojasnila. Številke, ki jih je MMC navajal v preteklih letih, so bile nekonsistentne in trditev o 99,99 % nima metodološke podlage.

Odgovor vodje moderatorjev po mojem mnenju odpira še nekaj vprašanj:

1. Katere podatke oziroma spremembe statusa posameznega komentarja informacijski sistem MMC beleži in koliko časa jih hrani (ali se beležijo oddaja komentarja, njegova odobritev oziroma zavrnitev v predmoderaciji, naknadna odstranitev že objavljenega komentarja ter razlog moderatorske odločitve)?
 2. Ali moderatorji te statistike nimajo na voljo pri svojem vsakodnevem delu ali pa RTV Slovenija s podatki sploh ne razpolaga oziroma jih iz informacijskega sistema ne more pridobiti?
 3. Ali je iz obstoječih podatkov mogoče pridobiti statistiko o številu oddanih, objavljenih, v predmoderaciji zavrnenih in naknadno odstranjenih komentarjev za določeno obdobje? Če je to mogoče, me zanimajo podatki za daljše obdobje, na primer za leto 2025.
 4. Na podlagi katerih konkretnih podatkov je bila večkrat javno navedena trditev, da je odstranjenih "manj kot 1 % komentarjev"? (Če je šlo za statistični podatek, bi moralo biti mogoče pojasniti, koliko komentarjev je bilo odstranjenih, glede na katero skupno število komentarjev je bil izračunan delež manj kot 1 %, za katero obdobje ter iz katerih podatkov so bile te številke pridobljene.)
 5. Na kakšni podatkovni oziroma metodološki podlagi je bila navedena trditev, da "99,99 % uporabnikov sprejema utečen sistem komuniciranja"?
 6. Koliko prvotno zavrnenih oziroma neobjavljenih komentarjev je bilo po zahtevi uporabnika za pojasnilo ali ponovnem pregledu naknadno objavljenih, koliko pa tudi po ponovni preverbi zavrnenih? Tudi tu bi rad konkreten odgovor za konkretno obdobje, na primer 2025 in ločeno za 2026.
 7. Ali sistem beleži razloge za zavrnitev oziroma odstranitev komentarjev in ali je iz teh podatkov mogoče izdelati agregiran pregled razlogov za moderatorske posege? Samo število zavrnenih ali odstranjenih komentarjev namreč še ne pove veliko o načinu delovanja moderacije. Podatek o tem, katera pravila so bila razlog za poseg in kako pogosto, bi omogočil bistveno bolj vsebinsko presojo sistema.
 8. Ali uredništvo sistematično preverja enotnost odločitev različnih moderatorjev in, če jo, na kakšen način? Če takšen notranji nadzor obstaja, bi bilo koristno vedeti tudi, ali se njegove ugotovitve evidentirajo. To je pomembno predvsem zato, ker pri sistemu, v katerem o velikem številu komentarjev odloča več moderatorjev, sama pravila še ne zagotavljajo njihove enotne uporabe.
- Če bi se izkazalo, da je pridobivanje podatkov za daljše obdobje tehnično ali časovno zahtevno, bi bila lahko ena od možnosti tudi analiza krajšega testnega obdobja oziroma naključno izbranega dneva v rubrikah Svet ali Slovenija. S tem bi bilo mogoče preveriti izvedljivost zajema in obliko izpisa podatkov, obenem pa v praksi preizkusiti navedbe o tehničnih omejitvah.« (K. Č.)

Varuhinja je poslala vprašanje odgovorni urednici Uredništva za nove medije in ji dodala nekaj statističnih podatkov o odzivih uporabnikov, ki se obrnejo nanjo.

DODATNO VPRAŠANJE VARUHNJE UREDNIŠTVU ZA NOVE MEDIJE

Vprašanjem dodajam svoj pomislek navedbi, da je 99,99 % uporabnikov zadovoljnih z utečenim sistemom moderacije. Samo na naslov varuhinje se je s pripombami na moderiranje letos obrnilo 89 različnih uporabnikov, lani pa 164. Pri čemer v teh številkah ni upoštevanih 80

pozivov (67 decembra 2025, 13 januarja 2026) različnih uporabnikov za ukinitve komentiranja na MMC.

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik**

Pošiljam odgovor vodje moderatorjev **Miloša Brkića**:

Odgovor, da je večina uporabnikov (v opisnem smislu uporabljeno 99 %) zadovoljnih, se je nanašal na **sistem komuniciranja** (prek obrazca, maila), ne na sistem moderiranja (to ni bilo vprašanje).

Odgovor:

- v primeru, da smo uporabniku umaknili komentar, naj nas kontaktira prek obrazca in sam preveri ali sistem deluje,
- uporabnik naj konkretno navede, na katero pojasnilo, ki ga je oddal prek obrazca, nismo odgovorili.

Ob tem naj pojasnim, da je vaša pripomba, da se je s pripombami na moderiranje letos na vas obrnilo 89 različnih uporabnikov, lani pa 164, pokazatelj, kako zelo nizek odstotek komentatorjev ima pripombe na sistem komentiranja, upošteva, da je rednih komentatorjev med 20.000 in 30.000.

Ne vodimo statistike naknadno objavljenih komentarjev.

PONOVNA PROŠNJA VARUHNJE UREDNIŠTVU ZA NOVE MEDIJE

Vodja moderatorjev se je odzval samo na moj pomislek, ni pa odgovoril na vprašanja uporabnika. Zato **ponovno prosim za odgovore na osem vprašanj uporabnika**.

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik**

Pošiljam odgovore vodje moderatorjev:

1. Sistem je zasnovan tako, da omogoča pregledno upravljanje vsebin. Sistem beleži čas oddaje komentarja s strani uporabnika (podatek je viden tudi uporabnikom ob objavljenem komentarju) ter status komentarja (viden, izbrisan, v predmoderaciji).

Ekipe moderatorjev se v svojem vsakodnevem delu posveča konkretnim primerom in posameznim komentarjem, na podlagi katerih presojaemo ustreznost vsebine skladno s pravili sodelovanja. Naša prioriteta sta transparentno delovanje in redna ter odprta komunikacija z uporabniki, pri čemer je primarni kanal za vprašanja, pojasnila ali zahteve za ponovni pregled naš uradni kontaktni obrazec.

2. Moderatorji pri svojem delu uporabljajo vmesnik, ki je primarno prilagojen vsebinskemu pregledu in odločanju o konkretnih komentarjih v realnem času ali v predmoderaciji. Moderatorji pri vsakodnevem delu presojuje posamične primere in imajo dostop do posameznih statistik.

3. Poudarek delovanja moderatorske ekipe je na sprotnem in konkretnem reševanju primerov ter komunikaciji z uporabniki prek obrazca. Celostna statistična poročila za daljša obdobja se lahko pripravljajo namensko po potrebi in zahtevajo dodaten čas, ki ni predviden v okviru dela moderatorjev.

4. Podatek je pomanjkljiv, saj ne navaja, za katero obdobje gre (kdaj je bila izrečena trditev in v kakšnem kontekstu). Sistem moderiranja se prilagaja času, družbenim spremembam in tehničnim pristopom obravnave uporabniških vsebin.

5. Trditev je opisna (velika večina) in odraža razmerje med številnimi uporabniki ter prejetimi vprašanji ali zahtevami za ponovni pregled, ki jih prejmemo prek kontaktnega obrazca. Glede na to, da ogromno število uporabnikov vsakodnevno brez zapletov sodeluje v razpravah in je število individualnih poizvedb glede moderatorskih odločitev relativno majhno, to potrjuje, da večina uporabnikov utečen sistem moderiranja razume in sprejema. Za vse izjeme pa ostaja na voljo neposreden kanal za komunikacijo, ki ga uporabniki redno uporabljajo in so pritožbe zelo redke. Torej, sistem komuniciranja je splošno sprejet s strani uporabnikov in uveljavljen. Pričakujemo, da delite svoje izkušnje, ali se moderatorji niso odzvali na vaše poizvedbe (navedite uporabniško ime in datum, ko ste nas kontaktirali prek obrazca).

6. Moderatorji redno pregledujemo vse prejete zahteve uporabnikov, ki jih prejmemo prek kontaktnega obrazca. Vsak primer obravnavamo posamično, pregledamo prvotno odločitev ter po potrebi komentar naknadno objavimo ali pa uporabniku pojasnimo razlog zavrnitve. Točni številčni podatki o naknadno spremenjenih odločitvah po prejetih zahtevah se ne vodijo v obliki ločene statistike po posameznih letih. Poudarek je na individualni obravnavi in preglednem reševanju uporabniške pobude.

7. Sistem ne beleži razlogov. Moderatorji se posvečamo presoji konkretnih primerov. V primeru komunikacije z uporabnikom prek obrazca se jasno pojasni razlog umika komentarja in katero pravilo je bilo kršeno.

8. Uredništvo in moderatorji si prizadevajo zagotavljati čim bolj enotne in objektivne kriterije pri obravnavi uporabniških vsebin: rednih internih posvetov in pregledov primerov, usklajevanj smernic med moderatorji, obravnave uporabniških odzivov, prejetih prek kontaktnega obrazca. Za vsa dodatna vprašanja ali konkretna pojasnila glede posameznih komentarjev smo vam z veseljem na voljo prek našega kontaktnega obrazca.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Hvala za poslane odgovore. Večinoma podrobno pojasnjujejo odzivanje moderatorjev na pripombe posameznikov. Če iz poslanih odgovorov sklepam pravilno, pa glede moderacije komentarjev na MMC velja:

- sistem ne beleži razlogov neobjave ali umikov komentarjev pod novinarskimi besedili;
- sistem omogoča beleženje števila oddanih, objavljenih, neobjavljenih, v predmoderaciji zavrženih in naknadno objavljenih komentarjev, vendar teh podatkov nihče ne zbira in ne obdeluje za namen preverjanja delovanja moderacije.

V preteklosti sem prejela kar nekaj pobud uporabnikov (in vam jih tudi posredovala) za uvedbo takšnega sistema beleženja razlogov neobjave komentarjev, ki bi omogočal statistično obdelavo razlogov umikov komentarjev. V uredništvu ste te pobude zavrnil, nazadnje julija, ker »ne vodimo statistike o razlogih za zavrnitev, prav tako bi zahtevala veliko časa in resursov, ki jih nimamo«.

Varuhinja menim, da je moderacija komentarjev na spletni strani rtvslo.si predpogoj za ohranitev vsebinske, strpne in spoštljive javne razprave pod besedili na spletni strani. Ker je komentarjev zelo veliko, je delo moderatorjev obsežno in dragoceno, brez njega izmenjava mnenj uporabnikov ne bi bila možna oziroma ne bi bila primerna za javni medij.

A to so le pavšalne ocene, ki ne temeljijo na preverljivih podatkih. Vprašanja uporabnika, pa tudi vprašanja in pripombe drugih uporabnikov, ki jih prejemam, kažejo, da javnost želi preverljive podatke o sistemu moderacije: kolikšen delež komentarjev je zavrženih in kateri so glavni razlogi za zavrnitev, kolikšen delež komentarjev je objavljenih naknadno, ko moderatorji priznajo napako pri umiku komentarja. Le primerno obdelani podatki bi dali jasno sliko o moderaciji, njeni učinkovitosti, deležu napak in njihovem odpravljanju. Povečali bi tudi transparentnost moderacije in zaupanje javnosti.

Zato uredništvu priporočam, da preveri, kakšna statistična obdelava podatkov o moderaciji bi bila najlažje izvedljiva in še zadostna za spremljanje najpomembnejših elementov moderacije.

Pomotoma umaknjeni komentarji, objavljeni šele dva ali sedem dni po zapisu

»Danes zjutraj ste dobili v vednost pojasnilo administratorja foruma o zmotnem umiku mojega komentarja. Pod njim navajam () še tri pojasnila o umiku treh mojih komentarjev v minulih 30 dneh. Dvakrat je šlo za priznanje zmotnega umika, enkrat zmota ni bila priznana /.../*

Zdaj pa k statistiki. V zadnjem mesecu dni, od 3. avgusta do 3. septembra, sem oddal 30 komentarjev. /.../ Od 30 komentarjev so bili štirje deležni izbrisa, trije s priznano zmoto, eden pa menda upravičeno. /.../ V enem mesecu sem bil torej deležen priznane neupravičenega izbrisa okrogle desetine (10 odstotkov) komentarjev. Z upoštevanjem četrtega trajnega izbrisa gre za brisanje dobrih 13 odstotkov mojih komentarjev. Kako se to ujema s trditvami in navedbami števil, tozadevnih ocen MMC, ki ste jih objavljali v vaših poročilih in se nanje sklicevali v obrambi foruma, moderiranja itn.?

Zadnji primer je sicer že v septembru, vendar gre za časovni okvir meseca dni.« (B. P.)

**4. 9. 2026: »Hvala, ker ste nas opozorili na umik vašega komentarja. Po ponovnem pregledu smo ugotovili, da je bil vaš zapis umaknjen pomotoma in se opravičujemo za nevšečnost.*

Vaš komentar smo objavili. /.../ Cenimo vaš prispevek k debati in vas vabimo k nadaljnjemu komentiranju. Administrator«

22. 8. 2026: »Obveščamo vas, da smo na podlagi vaše zahteve ponovno pregledali vaš komentar pod omenjeno novico: /.../ Prišlo je do nenamerne napake pri moderiranju, zato smo vašo vsebino ponovno objavili. Trudimo se, da bi bili naši postopki čim bolj korektni in se vam zahvaljujemo za povratno informacijo. Administrator«

/.../

4. 8. 2026: »Obveščamo vas, da smo na podlagi vaše zahteve izvedli ponovni pregled moderiranja vašega komentarja. Ugotovljeno je, da je bil izbris izveden zaradi nenamerne napake v postopku pregledovanja uporabniških vsebin. Vaš komentar smo ponovno objavili v

prvotni obliki. Za nastalo nevšečnost in zakasnel odgovor se vam opravičujemo in se vam zahvaljujemo za razumevanje. Administrator«

DODATNA VPRAŠANJA VARUHIJE ADMINISTRATORJEM IN ODGOVORNI UREDNICI UREDNIŠTVA ZA NOVE MEDIJE

Uporabnik v odzivu navaja, da ste v avgustu v mesecu dni med 30 komentarji, ki jih je objavil, tri pomotoma izbrisali (napako ste priznali) in jih nato ponovno objavili. Po teh treh ste napako oziroma neprimeren umik priznali še v četrtem primeru, 12. septembra.

Prosim za:

- pojasnilo ravnanj pri konkretnem uporabniku, predvsem, ali se vam ne zdi, da so trije neprimerno umaknjeni komentarji od 30 velik odstotek napak z vaše strani (brez četrtega, v septembru, za katerega ne vem odstotka, ker nimam števila oddanih komentarjev tega uporabnika);
- odgovor, ali beležite statistiko naknadno objavljenih komentarjev; če da, kaj kaže, če ne, zakaj je ne, jo načrtujete ali je to tehnološko preveč zahtevno ali nemogoče?

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

V nadaljevanju pošiljam odgovor vodje moderatorjev **Miloša Brkića**:

»Uporabnik pogosto krši pravila. Neprimerni komentarji zadnjih 30 dni:

Izven teme: /.../

Izven teme, neprimerna komunikacija /.../

Ležeča pisava: /.../ (celoten komentar objavljen v ležeči pisavi)

Izven teme: /.../

Izven teme, tuj jezik: /.../

Izven teme: /.../

Uporabnik v velikem deležu krši pravila sodelovanja. Odgovornost uporabnika je, da je bolj dosleden pri spoštovanju pravil, saj se v nasprotnem zdi, da namenoma krši pravila in potem "čaka" na napake moderatorja.

Prav tako so vsi primerni komentarji uporabnika objavljeni in je prejel naš odziv. Uporabnik ni navedel, da v zadnjih 30 dneh kateri od komentarjev, za katere je poslal poizvedbo, ne bi bil objavljen. **Nasprotno: potrdil je, da so moderatorji objavili vse komentarje, o katerih je poizvedoval.**

Statistike naknadno objavljenih komentarjev ne vodimo, niti je ne načrtujemo.

PONOVA PROŠNJA VARUHIJE UREDNIŠTVU ZA NOVE MEDIJE

Odzivi uporabnika in moja vprašanja se niso nanašali na vse komentarje uporabnika v zadnjih 30 dneh, temveč samo na naknadno objavljene komentarje v avgustu (in enega septembra) zato je odgovor o kršenju pravil brezpredmeten.

Hvala pa za odgovor o statistiki naknadno objavljenih komentarjev.

Sem pa še pred vašim odgovorom prejela krajši odgovor vodje moderatorjev in ga prosila za dopolnitev odgovora, ker ni odgovoril na bistvena vprašanja.

Pošiljam tudi vam v vednost:

»Spoštovani,

hvala za odgovor, vendar vas nisem spraševala tega.

Uporabnik je zapisal: »Od 30 komentarjev so bili štirje deležni izbrisa, trije s priznano zmoto, eden pa menda upravičeno.«

Sprašujem o treh komentarjih, ki ste jih ob moderaciji izbrisali oziroma ne objavili. Objavili ste jih šele po poizvedbi avtorja.

Zato sem vas vprašala:

- **V treh od 30 primerov komentarja pomotoma niste objavili, objavili ste ga šele po urgenci avtorja (če avtor ne bi urgiral, bi zagotovo ostali neobjavljeni). Se vam napaka ali zmota pri neobjavi (izbrisu) treh od 30 komentarjev (to je 10 %) ne zdi velik delež napak?**

Dodajam še vprašanje o času objave, ki je pri naknadno objavljenih komentarjih bistven:

- V primeru priznanja napake in objave komentarja 4. 8. ste komentar objavili šele sedem dni po tem, ko je uporabnik oddal komentar. V primeru 22. 8. ste napako priznali in komentar objavili en dan po oddaji komentarja, prav tako pri komentarju, oddanem 3. 9. V primeru 12. 9 ste pomoto priznali in komentar objavili dva dni zatem, ko je bil komentar oddan. Zato sprašujem: **se vam zdi objava komentarja dva ali sedem dni po oddaji komentarja enakovredna objavi nekaj ur po oddaji** oziroma po času, ki je potreben za predmoderacijo?

Prosim tudi za odgovore na drugo vprašanje iz mojega dopisa: **Ali beležite statistiko naknadno objavljenih komentarjev.** Če da, kaj kaže? Če ne, zakaj ne, jo načrtujete ali je to tehnološko preveč zahtevno ali nemogoče? (gre za komentarje, ki jih, kot v gornjih primerih, objavite šele po urgenci uporabnikov).«

Na zadnje vprašanje ste delno odgovorili, na prvi dve (poudarjeni s krepkim tiskom) prosim za odgovor.

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik**

Pošiljam odgovor vodje moderatorjev:

Uporabniku smo v obdobju od 3. 8. do 3. 9. upravičeno izbrisali 4 komentarje. Glede na to, da **uporabnik ni bil konsistenten v upoštevanju pravil**, smo uporabniku v navedenem obdobju vseeno **v najkrajšem času, enako kot ostalim uporabnikom, objavili več kot 90 % oddanih komentarjev.** Prav tako kasneje ostale komentarje, za katere je obstajal upravičen razlog.

V navedenem obdobju nas je uporabnik kontaktiral:

- 15. 8. ob 20.30 in prejel odgovor istega dne, 15. 8. ob 20.42, da komentar ne ustreza pravilom sodelovanja;
- 21. 8. ob 11.20 in smo komentar objavili še isti dan, za kar se nam je 21. 8. ob 18.22 zahvalil;
- 3. 9. ob 20.24 in smo odgovorili in komentar objavili zjutraj naslednjega dne, 4. 9. ob 8:17;
- 6. 9. in smo odgovorili naslednjega dne, 7. 9., ter pojasnili, da je komentar kršil pravila sodelovanja, saj je bil napisan v tujem jeziku;
- 8. 9. ob 10.02 in smo odgovorili istega dne, 8. 9., ob 10.09, da je komentar že objavljen;
- 11. 9. ob 17.51 in smo odgovorili naslednjega dne, 12. 9., ob 18.31, da smo komentar objavili.

Razvidno je, da se na vprašanja odzivamo tudi v nekaj minutah, praviloma pa isti ali naslednji dan (predvsem, ko je vprašanje poslano v večernem času). Obstaja možnost, da spregledamo sporočilo (prejeto 28. 7.), kar je redko in se nato korektno odzovemo. Statistike "*naknadno objavljenih komentarjev*" ne beležimo.

↪ PONOVA PROŠNJA VARUHNJE UREDNIŠTVU ZA NOVE MEDIJE

Hvala za odgovor na spodnji ponovni dopis. Vendar tudi ta ne odgovarja na prvi dve vprašanji, zato ju povzemam:

1. V treh (3) od 30 primerih komentarja pomotoma niste objavili, objavili ste ga šele po urgenci avtorja (če avtor ne bi urgiral, bi zagotovo ostali neobjavljeni). **Se vam napaka ali zmota pri neobjavi (izbrisu) treh od 30 komentarjev (to je 10 %) ne zdi velik delež napak?**
2. V primeru priznanja napake in objave komentarja 4. 8. ste komentar objavili šele sedem dni po tem, ko je uporabnik oddal komentar. V primeru 22. 8. ste napako priznali in komentar objavili en dan po oddaji komentarja, prav tako pri komentarju, oddanem 3. 9. V primeru 12. 9 ste napako priznali in komentar objavili dva dni zatem, ko je bil komentar oddan. Zato sprašujem: **se vam zdi objava komentarja dva ali sedem dni po oddaji komentarja enakovredna objavi nekaj ur po oddaji oziroma po času, ki je potreben za predmoderacijo?**

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

Pošiljam dopolnjen odgovor vodje moderatorjev.

1. Razumemo vidik, da je vsak neobjavljen komentar za avtorja pomemben. Vendar pa je pri oceni delovanja moderiranja ključno upoštevati kontekst in vse vidike odzivanja ter komunikacije z uporabniki:

- Več kot 90-odstotna uspešnost pri takojšnji objavi in dosegamo visoko stopnjo odobrenih komentarjev konkretnega uporabnika. To je jasna potrditev, da prispevke omenjenega uporabnika redno in tvorno vključujemo v razpravo.

- Pri ocenjevanju vsebine moramo upoštevati, da pri komentarjih uporabnika prihaja do odstopanja od spletnih pravil komentiranja. Moderiranje zahteva stalno tehtanje med svobodo izražanja ter spoštovanjem standardov, kar v primerih mejnih vsebin poveča možnost za ponovno presojo.

Navedenih "10 %" obravnavanih primerov ne predstavlja dokončnega »izbrisa«, temveč gre za dodatni proces preverjanja. Prava tako ne gre za točno številko, saj je uporabnik v tem obdobju objavil 36 komentarjev, torej je delež 8,3-odstoten. Kadar ugotovimo, da je prišlo do preostre obravnave ali pomotoma zadržane objave, svojo odločitev transparentno spremenimo, se opravičimo in komentar objavimo.

Glede na veliko količino dnevno prejetih komentarjev, dinamiko dela ter dejstvo, da se na opozorila redno odzivamo in morebitno odstopanje odpravimo, ocenjujemo, da pri konkretnem uporabniku ne gre za visok delež napak (ki so bile večinoma odpravljene v najkrajšem možnem času) glede na to, da ni konsistenten v upoštevanju pravil sodelovanja. Nasprotno, naš sistem odzivanja in odpravljanja napak deluje učinkovito, pravično ter v dobro uporabnikov.

2. Za prekomerno zakasnelo objavo smo se uporabniku opravičili, saj je šlo za nenamerno napako in ne smatramo, da je enako, ali je komentar uporabnika objavljen v nekaj minutah ali nekaj dni kasneje. Kot je razvidno, je praksa, da se na poizvedbe karseda hitro odzivamo: /.../ Sporočilo, prejeto 28. 7., je bilo spregledano in smo se odzvali kasneje ter podali opravičilo.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM IN PRIPOROČILOM

Varuhinja uvodoma ugotavljam, da je bila komunikacija z uredništvom neobičajno dolga. A ni bilo odveč, da je uredništvo pojasnilo tudi širši kontekst neobjave in naknadne objave vaših komentarjev.

Ostaja pa dejstvo, **da je bil eden od vaših komentarjev objavljen s sedemdnevno zamudo, eden pa z dvodnevno zamudo. Tako pozna objava je seveda vredna bistveno manj kot objava takoj, ko je komentar napisan**, objava po sedmih dneh je skoraj enaka neobjavi. Takrat komentarjev ne bere skoraj nihče več. Odzivov na komentar po sedmih dneh ni več, po dveh dneh število bralcev in piscev komentarjev znatno upade; javna izmenjava mnenj med uporabniki v urejenem, moderiranem okolju pa je pomemben vidik komentarjev na spletni strani rtvslo.si. Moderatorji so se vam za neupravičeno neobjavo komentarja sicer v vseh primerih primerno opravičili, kar je skladno z Etičnim in poklicnim kodeksom RTV Slovenija.

Ali gre pri vaših komentarjih za osamljene primere, je nemogoče ugotoviti. Uporabniki MMC-ja vsak dan napišejo ogromno komentarjev. V vašem primeru je znašal delež neupravičeno neobjavljenih komentarjev, objavljenih šele naknadno, z zamudo in po izrecnem opozorilu, 8,3 odstotka. To je velik odstotek. **Vodja moderatorjev sicer navaja, da sistem odpravljanja napak deluje učinkovito. Tega pa ne podkrepi s konkretnimi podatki.**

Prav odsotnost podatkov ali drugih merljivih številk onemogoča nedvoumno ugotovitev, da je sistem moderiranja transparenten in učinkovit, napak dopustno malo in odpravljanje napak učinkovito.

Zato menim, da bi bilo za povečanje zaupanja javnosti v transparentnost moderiranja komentarjev, dopustno majhen delež napak in učinkovit istem odpravljanja napak nujno **vzpostaviti sistem merjenja teh dejavnikov – bodisi sistematično bodisi s pomočjo merodajnih vzorčnih primerov. Uredništvu priporočam, da o tem opravi razpravo.**

Komentarji pod člankom o vojni v Ukrajini in sistem ocenjevanja komentarjev

»Pišem glede komentarjev pod člankom [Lavrov nemške obtožbe o vpletenosti Moskve v incident v Leipzigu označil za "začetek prave vojne" - RTV SLO](#). Ne moti me, da so komentarji proruski ali da imajo ljudje drugačno politično mnenje. To je normalen del javne razprave. Bolj me skrbi vzorec, ki se pod članki o Rusiji in Ukrajini pojavlja precej pogosto: med najbolje ocenjenimi komentarji je zelo velik delež takih, ki ponavljajo podobne proruske oziroma protizahodne razlage, tudi precej skrajne trditve o lažnih zastavah, nemški pripravi na novo vojno, zahodnih obveščevalnih službah itd.

Podobne pomisleke so bralci izpostavili že januarja letos, tudi glede nenadnih skokov števila ocen pri nekaterih komentarjih. Takrat so bile omenjene tudi konkretne analize in grafi. Zato me

zanima predvsem, kaj je bilo od takrat dejansko preverjeno na tehnični ravni. Ali je RTV analiziral vzorce ocenjevanja in komentiranja ter preveril morebitne nenavadne ali usklajene skoke ocen, ponavljajoče se delovanje istega kroga uporabnikov, uporabo več računov oziroma avtomatizirano ali organizirano množično dodajanje komentarjev in ocen? Ali je bilo uvedeno napovedano SMS-potrjevanje uporabniških računov, ali velja tudi za stare račune in ali lahko ena telefonska številka uporablja več računov? Ali ste analizirali, kako koncentrirano je komentiranje na MMC, na primer, kolikšen delež komentarjev prispeva najbolj aktivnih 1, 5 ali 10 odstotkov uporabnikov? Ali so bili rezultati takšnih analiz oziroma podatki o morebitnih zlorabah javno objavljeni ali jih RTV namerava objaviti vsaj v anonimizirani obliki?

Zdi se mi pomembno tudi vprašanje UI-povzetkov komentarjev. Če je določeno mnenje umetno močno zastopano zaradi zelo aktivne manjše skupine ali celo koordiniranega delovanja več računov, lahko UI takšno razpravo povzame popolnoma pravilno, vendar bralcu vseeno ustvari napačen vtis, da gre za dejansko razpoloženje širšega občinstva. Ali je RTV po januarskih opozorilih glede tega ponovno ocenil način uporabe teh povzetkov? Predmoderacija je smiselna za odstranjevanje žaljivih, nezakonitih ali drugače neprimernih komentarjev, vendar tega problema ne reši. Če so komentarji sami po sebi dovoljeni, mogoče pa jih je z več računi ali usklajenim ocenjevanjem umetno potisniti na vrh, moderator tega sploh ne more zaznati. Ne trdim, da gre v konkretnem primeru za bote ali za organizirano rusko vplivanje.

Prav zato se mi zdi pomembno, da RTV, ki ima dostop do podatkov o računih in glasovanju, preveri, ali je sistem dejansko organski ali ne.» (D. Č.)

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije **Ksenja Tratnik**

Odgovor vodje moderatorjev **Miloša Brkića**:

»Uporabnik pravi "Ne trdim, da gre v konkretnem primeru za bote ali za organizirano rusko vplivanje." in ni razvidno, na čem temeljijo domneve; ne navaja natančnih podatkov, kot so:

- analiza komentarjev (definicija pojma "prorusko" in razvidno "prorusko" stališče),
- uporabniška imena,
- čas objave (po dnevih, urah),
- dolžina komentarjev (primerjava z ostalimi komentarji, vzorec),
- uporabljen jezik (prepoznavna raba pojmov).

Omenja "vzorec", pri tem se od svojih domnev ogradí.

Uporabnik naj navede komentar, za katerega se mu zdi, da je bil neupravičeno umaknjen iz "ideoloških" razlogov (npr. zastopa določeno stališče).«

Glede SMS-potrjevanja pojasnjuje **Luka Zebec**, pomočnik direktorice digitalnih vsebin RTV Slovenija:

»SMS-potrjevanje še ni bilo uvedeno. Ko bo uvedeno, bo veljalo za vse uporabniške račune, s katerih se bo želelo oddajati komentarje. Ena telefonska številka bo lahko uporabljena za en račun, kot je pojasnjeno tudi v obvestilu o uvedbi (www.rtvlo.si/uporaba/dodatna-potrditev-uporabniskega-racuna-prek-sms-sporocila/786692).

Če bo vse po sreči, uvedbo SMS-potrjevanja pričakujemo v nekaj tednih.

Glede usklajenih ocen: nismo opazili organiziranih dejavnosti, po večini gre za dolgoletne uporabnike. Imamo sistem, ki nas opozarja, kadar uporabnik, ki je bil predtem pod nadzorom ali blokiran, odpre več profilov in postane izjemno aktiven pod številnimi novicami. Hkrati pa tudi ročno preverjamo registracijo uporabnikov. (Primer: uporabnik /.../ je imel recimo odprtih več deset lažnih profilov, s katerimi si je medsebojno dajal ocene. Na ta način je preferiral svoje komentarje. Take prakse, ki so res redke, lahko preprečimo.)«

ODGOVOR VARUHIJNE Z MNENJEM

Odgovori so pojasnili večino vaših dilem. Po odzivih več deset uporabnikov v decembru in januarju je MMC uvedel predmoderacijo za vse komentarje pod članki v rubrikah Slovenija in Svet, s čimer je zmanjšal obseg neprimernih komentarjev pri družbeno in politično najpomembnejših in najbolj občutljivih vsebinah.

Dodatno varovalko pred neprimernimi komentarji, zlasti pred podvajanjem ali multipliciranjem komentarjev s podobnimi mnenji in pred zlorabo ocen (samemu sebi z uporabo več računov) bo prineslo SMS-potrjevanje uporabniških računov. To bo, kot navaja pomočnik direktorice, uvedeno verjetno v nekaj tednih.

Glede povzetkov komentarjev sem imela tudi sama na začetku nekaj pomislekov. Vendar menim, da je vsem uporabnikom in bralcem jasno, da gre tako pri komentarjih kot tudi pri povzetkih za mnenja tistih, ki pišejo komentarje, ne pa za odraz splošnega mnenja javnosti. Tudi varuhinja ob predstavitvi mesečnih in letnih poročil poudarjam, da ne gre za raziskavo javnega mnenja, temveč za povzetek mnenj (samo) tistih, ki se obrnejo name. Je pa vsekakor pomembno, da se prepreči preferiranje določenih komentarjev, k čemur bo veliko prispevalo potrjevanje računov z SMS-potrjevanjem.

RTV SLOVENIJA

I. JEZIKOVNA KULTURA

»Opozarjam na napačno izgovorjavo geografskega imena Mecklenburg«

»Opozarjam na napačno izgovorjavo geografskega imena Mecklenburg, ki jo v zadnjih informativnih oddajah TV Slovenija večkrat slišim. Voditelji in novinarji ga izgovarjajo približno »Macklenburg«, medtem ko je pravilna nemška izgovorjava »Mecklenburg« – z dolgim začetnim e, približno Meeklenburg.

Ker se ime v teh dneh zaradi volitev v zvezni deželi Mecklenburg-Vorpommern pogosto pojavlja v informativnih oddajah, je napaka še posebej opazna. Nemški mediji ime dosledno zapisujejo kot Mecklenburg-Vorpommern.

Menim, da bi bilo pri informativnem programu RTV Slovenija primerno preveriti izgovorjavo tujih geografskih imen in nanjo opozoriti voditelje ter novinarje.» (V. J.)

Jezikovni svetovalci RTV Slovenija

Nepravilen izgovor smo opazili tudi sami in nanj že opozorili – gledalcu se zahvaljujemo za opozorilo. Dodajamo, da imena nemških dežel podomačujemo, zato za deželo Mecklenburg-Vorpommern rabimo zapis z nestičnim vezajem in prevedkom ene imenske sestavine: Mecklenburg - Predpomorjanska.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Tudi varuhinja se vam zahvaljujem za pozorno spremljanje vsebin RTV Slovenija in skrbnost, ki jo namenjate slovenskemu jeziku. RTV Slovenija je z Zakonom o RTV Slovenija, Programskimi standardi RTV Slovenija in Etičnim in poklicnim kodeksom izrecno zadolžena, da skrbi za zborni knjižni jezik, njegov razvoj in širjenje v pisni in govorni obliki po Sloveniji, zamejstvu in svetu. Pri govorni besedi je pomen RTV Slovenija še večji, saj imamo Slovenke in Slovenci več stikov s knjižno pisano slovenščino kot z govorno.

RTV Slovenija se tega zaveda in skrbi za ohranjanje visoke jezikovne ravni z dolgim izobraževanjem radijskih in televizijskih voditeljev in novinarjev, jezikovni svetovalci občasno pripravijo tudi posebna izobraževanja na določeno temo, jezikovne svetovalke pa gradijo portal Govorni pomočnik, kjer sproti dopolnjujejo primere pravilne izgovorjave za osebe, kraje, geografske pojme in druge vsebine.

Pripombe, kot je vaša, so zelo dobrodošle, saj gledalci in poslušalci lahko opazite tudi napake, ki jih drugi spregledajo.

Oddaja Inkognito: »Si res Slovenci ne zasluži oddaje s slovenskim imenom?«

»Oddaja na TV Slovenija z imenom Inkognito. Sem starejša generacija in so mi tuje besede španska vas. Kaj ali kakšen pomen ima res ne vem, vem samo, da mi nič ne pove, kaj imata voditelj in avion skupnega – tavam v temi.

Ali si res Slovenci ne zasluži oddaje s slovenskim imenom? Nas bo res ta angleščina preplavila? Smo hlapci angleškega jezika? Kot javna televizija bi se morali zavzemati za ohranjanje slovenskega jezika.« (F. J.)

Odgovorni urednik Razvedrilnega programa TV Slovenija Mario Galunič

Hvala, da ste nam pisali in opozorili na vprašanje, ki se vam zdi pomembno. Naj najprej pojasnimo, da naslov Inkognito ni angleški. Beseda »inkognito« je resda prevzeta beseda, a je že dolgo del besedišča slovenskega jezika, najdete jo lahko v vseh slovarjih. In njen pomen? Da nekdo nastopa prikrito, ne da bi razkril svojo pravo identiteto. Prav zato je to tudi naslov oddaje, saj je njeno bistvo ugibanje identitete skrivnostnih gostov.

Tudi letalo v uvodni špici nima posebnega skritega pomena. Je del igrive grafične podobe oddaje in namiguje na prihod neznanega oziroma skrivnostnega gosta. Špica je namenoma nekoliko nenavadna in hudomušna, tako kot sama oddaja. Sicer pa se v špici pojavljajo še drugi poklici, pilot je zgolj eden izmed mnogih.

Razumemo pa vaš širši pomislek glede vse pogostejše uporabe tujih izrazov. Kot javna televizija se zavedamo posebne odgovornosti do slovenskega jezika in si prizadevamo, da je ta v naših oddajah živ, razumljiv in skrbno uporabljen.

Hvala, ker spremljate naš program in ste si vzeli čas, da ste nam pisali.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Upam, da ste vsaj kolikor toliko zadovoljni s pojasnilom. Verjamem pa tudi, da je vaš odziv spodbudil odgovornega urednika, da bodo v prihodnje ob uvedbi kakšne nove oddaji iskali možnosti med slovenskimi besedami. Zadnja nova oddaja tega uredništva ima naslov Kdo bi vedel? Tudi ostale oddaje imajo večinoma slovenske besede, npr. Vem!, Besedolov, Kaj dogaja?, Dnevna soba, Na lepše, Dobro jutro, Nedeljsko popoldne ...

Vsekakor pa so vaši pomisleki upravičeni in pozornost do slovenskega jezika hvalevredna. V današnjem svetu angleščina vdira v številne jezike, tudi velike, pri jezikih z majhnim številom uporabnikov, kot je slovenščina, je pozornost še toliko pomembnejša. RTV Slovenija posveča jeziku zelo veliko pozornosti, tudi anglizmom, o katerih so lani jezikovni svetovalci pripravili posebno izobraževanje. Glede na močan vpliv angleščine pa bo skrb za razvoj slovenskega jezika pomembna naloga tudi v prihodnje. RTV Slovenija ima glede tega tudi zakonsko obvezo, k skrbi za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika jo zavezujejo tudi programski standardi.

Zapis imena indijske režiserke Nishthe Jain

»Na spletni strani <https://www.rtvlo.si/kultura/intervju/indijska-reziserka-nista-dzejn-kmetje-so-izjemno-iznajdljivi-protestniki-studenti-ne-bi-zdrzali/792399> je intervju z indijsko režiserko Ništo Džejn. Od kdaj v Sloveniji zapisujemo tuja imena po principu 'piši kot govoriš'? Kako naj nekdo, ki ga zanima delo te režiserke, na spletu pridobi več informacij o njej, če v članku ni niti zapisanega njenega imena v izvirniku (Nishtha Jain)? Lahko bi iskal po njenih filmih, pri katerih je pa spet naveden samo prevod. Intervju s tako pomanjkljivimi informacijami pač ni informativen.« (A. B.)

Jezikovni svetovalci RTV Slovenija

Na RTV Slovenija upoštevamo napotilo veljavnega pravopisa (§ 170), da lastna imena, izvorno zapisana z nelatinično pisavo, obravnavamo kot občna imena, torej jih prečrkujemo s slovenskimi črkami in izgovarjamo po slovenskih zakonitostih, še vedno pa pazimo, da ime ostane razpoznavno glede na izvirnik. Pri tem obstaja nekaj omejitev, recimo nedostopnost posnetka izgovora in izvirne oblike zapisa ter pomanjkanje usmeritev glede podomačitve nekaterih znakov.

V primeru hindijske pisave Slovenski pravopis (2001) prinaša podatke za domačenje pisave v skladu s starejšo različico hindijskega jezika, ker je bila ta v času oblikovanja pravil z imeni književnih del izpred leta 1000 bolj zastopana v korpusu prevodnih besedil. Posebnosti sodobne hindijske v veljavnem pravopisu niso izčrpno pojasnjene. Verjetno iz tega izvira zadrega, kako prečrkovati režiserkino ime, saj pravopis usmerja k Džajn, sodobni izgovor (kot kaže tudi [posnetek](#)) pa k Džen. Bralec se je ob tem navezoval tudi na režiserkino rojstno ime; pri zapisu

upoštevamo hindijski pridihnjeni glas th, ki pa ga izgovorimo kot navadni t. Ime je na [MMC](#) že popravljeno.

ODGOVOR VARUHINJE

Jezikovni svetovalci so pojasnili, zakaj je pri imenih, ki izvirno niso zapisana z latinično pisavo, v slovenščini tolikšen odmik od izvirnika, da bralec ali poslušalec kar težko razbere, da imeni in priimka Ništa Džen in Nishtha Jain pomenita isto osebo.

II. TEHNIČNE ZADEVE

»Zakaj nacionalna televizija pri vsebinah, kjer je zvok pomemben del izkušnje, ostaja pri dvokanalnem stereo zvoku?«

»Na vas se obračam kot dolgoletni gledalec TV Slovenija, predvsem pa kot gledalec, ki ne razume, zakaj nacionalna televizija tudi leta 2026 pri vsebinah, pri katerih je zvok pomemben del televizijske izkušnje, še vedno praviloma ostaja pri dvokanalnem stereo zvoku.

Povod za to sporočilo je včerajšnje predvajanje koncerta Jana Plestenjaka s simfoniki, posnetega junija letos v ljubljanskih Križankah. Koncert je bil po izvedbeni in produkcijski plati vrhunski, žal pa je bil gledalcem doma ponovno ponujen samo v dvokanalnem stereo zvoku.

Pri koncertu takšnega formata zvok ni postranska tehnična podrobnost. Je najmanj polovica doživetja. Simfonični orkester, izvajalci, akustika Križank in občinstvo bi v ustreznem večkanalnem zapisu dobili povsem drugo prostorsko dimenzijo. Na sodobnem televizorju in AV-sistemu je razlika med navadnim stereo zvokom in kakovostnim 5.1 prenosom ogromna.

*Še bolj očitna je razlika pri športnih prenosih. Avstrijski ORF že dolgo uporablja Dolby Digital 5.1 tudi pri številnih športnih, dokumentarnih in drugih vsebinah. Letošnje zimske olimpijske igre v Italiji so bile dober primer. Na ORF 1 in ORF 2 je večkanalni zvok gledalcu omogočil bistveno boljše prostorsko izkušnjo dogajanja, medtem ko smo na TV Slovenija ponovno poslušali stereo. Najbolj nazoren primer pa je bil letošnji finale smučarskih poletov v Planici. Isti športni dogodek sem spremljal tako na TV Slovenija 2 kot na ORF. Na ORF je večkanalni zvok ustvaril izjemno občutje prostora: vzdušje pod velikanko, občinstvo, navijanje in celotno dogajanje okoli skakalnice so poslušalca dejansko postavili v središče dogodka. Ob preklopu na TV Slovenija 2 pa je isti dogodek zaradi dvokanalnega zvoka izgubil velik del tega občutka. In prav tukaj se postavlja zelo preprosto vprašanje: **Kako je mogoče, da lahko gledalec isti športni dogodek na avstrijski nacionalni televiziji spremlja v večkanalnem zvoku 5.1, na slovenski nacionalni televiziji pa ga dobi le v stereo tehniki?***

Ne govorimo več o eksotični ali novi tehnologiji. Dolby Digital 5.1 je desetletja star standard. Veliko slovenskih gospodinjstev ima danes televizorje, soundbare, AV-sprejemnike in sisteme 5.1 ali zmogljivejše sisteme, ki takšen signal brez težav podpirajo. Zato se mi zdi težko razumljivo, da TV Slovenija, ki je javni nacionalni medij in se financira tudi iz obveznega RTV-prispevka, na tem področju tako močno zaostaja. Od javnega servisa bi pričakoval ravno nasprotno: da pri tehnični kakovosti slike in zvoka postavlja standarde, ne pa da leta 2026 pri pomembnih

koncertih, športnih prenosih in drugih produkcijsko zahtevnih vsebinah ostaja pri tehnologiji, ki ne izkoristi niti možnosti že dolgo uveljavljenih standardov. Pri tem niti ne govorim o Dolby Atmosu ali sodobnejših prostorskih formatih 7.1 in naprej. Za začetek bi bilo povsem dovolj, da bi TV Slovenija pri vsebinah, kjer je ustrezen večkanalni vir na voljo, gledalcem končno omogočila kakovosten Dolby Digital 5.1.

Zato vas prosim za konkreten odgovor: Ali RTV Slovenija načrtuje uvedbo oziroma širšo uporabo večkanalnega zvoka na programih TV Slovenija 1, TV Slovenija 2 in TV Slovenija 3? Če da, kdaj? Če ne, zakaj ne?

Prav tako me zanima, kje dejansko nastane omejitev pri dogodkih, kjer je večkanalni zvok očitno na voljo drugim televizijskim hišam: pri produkciji, prevzemu mednarodnega signala, distribuciji, oddajanju ali pri kakšni drugi tehnični omejitvi RTV Slovenija?

Menim, da si gledalci zaslužimo konkreten odgovor, predvsem pa sodobnejšo tehnično raven nacionalne televizije. Leta 2026 namreč vprašanje ne bi več smelo biti, ali TV Slovenija potrebuje večkanalni zvok, ampak zakaj ga pri vsebinah, ki ga upravičujejo, še vedno nima.

Slovenska nacionalna televizija bi morala na področju tehnične kakovosti slediti primerljivim evropskim javnim televizijam, ne pa čakati tako dolgo, da tehnologija, ki je drugod že leta običajna, pri nas nekoč postane novost.» (M. P.)

Vodja TV produkcije Jože Knez

Zahvaljujemo se vam za vaše tehtno in zelo konkretno vprašanje ter za pozorno spremljanje programov TV Slovenija.

Strinjamo se z vašo ugotovitvijo, da je zvok pomemben in neločljiv del celostne televizijske izkušnje, še posebej pri glasbenih in športnih vsebinah, kjer prostorska dimenzija bistveno prispeva k doživljanju dogodka. Vaše primerjave z drugimi javnimi televizijami so na mestu in jih na RTV Slovenija dobro poznamo.

Na RTV Slovenija se zavedamo pomena večkanalnega zvoka. V določenih produkcijskih okoljih se večkanalni zajem in obdelava zvoka že izvajata, zlasti pri zahtevnejših projektih in mednarodnih produkcijah. Vendar pa je za to, da tak signal pride tudi do gledalca v ustrezni obliki (npr. 5.1), potrebna celovita nadgradnja celotne tehnološke verige – od zajema, produkcije in postprodukcije do distribucije in oddajanja.

Odgovori na vaša vprašanja:

1. Ali RTV Slovenija načrtuje širšo uporabo večkanalnega zvoka?

Da. Uvajanje večkanalnega zvoka je ena izmed razvojnih usmeritev zavoda. V strokovnih službah že potekajo aktivnosti in analize, kako to področje sistematično nadgraditi, pri čemer se upoštevajo tako tehnološki standardi kot tudi uporabniška pričakovanja.

Distribucija večkanalnega zvoka je med drugim povezana tudi z zadostnim številom avdio kanalov v produkcijskem okolju. V kratkem načrtujemo zamenjavo centralnega avdio/video preklopnika, ki bo to omogočal. Razpoložljivi avdio kanali se namreč uporabljajo tudi za dodatne storitve, kot je na primer govorna sinteza za slepe in slabovidne.

2. Kdaj bi lahko do tega prišlo?

Časovnica je odvisna od več dejavnikov, predvsem od obsega potrebnih tehnoloških nadgradenj in zagotovljenih finančnih sredstev. Ker gre za posege v več medsebojno povezanih sistemov,

uvredba ni možna parcialno ali čez noč, temveč zahteva postopno in usklajeno implementacijo. Konkretnega časovnega okvira v tem trenutku žal še ne moremo podati.

Prvič smo poskusno oddajali HDTV signal z mednarodnim zvokom v formatu Dolby Digital na testnem HD kanalu z oddajnika (Šance) na Ljubljanskem gradu že leta 2008 med poletnimi olimpijskimi igrami v Pekingu.

3. Kje nastane omejitev?

Omejitev ni vezana na eno samo fazo, temveč na celotno produkcijsko-distribucijsko verigo. Čeprav je večkanalni signal v določenih primerih že na voljo (npr. pri mednarodnih prenosih ali zahtevnejših produkcijah), trenutna infrastruktura ne omogoča njegove dosledne obdelave, prenosa in oddajanja do končnega uporabnika v standardu 5.1. To vključuje tako produkcijske zmogljivosti kot tudi sisteme za distribucijo signalov.

Ob tem velja poudariti, da RTV Slovenija zaradi dolgoročnih finančnih omejitev v preteklosti ni mogla v celoti slediti tempu tehnoloških posodobitev, kot bi si želeli. Kljub temu na tem področju aktivno načrtujemo nadaljnji razvoj.

Vaše pričakovanje, da mora javni medij slediti sodobnim tehničnim standardom, je upravičeno. Tudi na RTV Slovenija si prizadevamo, da bi v prihodnje gledalcem omogočili kakovostnejšo in tehnološko naprednejšo uporabniško izkušnjo, vključno z izboljšavami na področju zvoka.

Hvala za vaše razumevanje in za vašo pobudo, ki prispeva k izboljšavam naših storitev.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Vodja enote TV produkcija je zelo natančno in nazorno opisal kompleksnost postopkov in pogojev za prenos boljšega zvoka od nastanka do končnih uporabnikov, omenil je tudi glavni razlog – večletno pomanjkanje denarnih sredstev za nakup, namestitve in implementacijo vseh potrebnih tehničnih in tehnoloških delov v celotni verigi.

Iz odgovora je razvidno tudi zavedanje vodje, da je to potrebno, da mora TV Slovenija slediti tehničnemu napredku in omogočiti gledalcem najboljšo gledalsko izkušnjo – ne samo vsebinsko in slikovno, temveč tudi zvokovno. Žal odgovor glede časovnice uvedbe kakovostnejšega večkanalnega zvoka ni optimističen in vam tako prinaša samo pojasnila, ne pa tudi obetov o skorajšnji uvedbi petkanalnega zvoka.

Tudi varuhinja menim, da so vaša pričakovanja upravičena. Televizija ima v primerjavi z radiem in besedili precej več elementov, ki sestavljajo končni izdelek – prispevek, oddajo, prenos tekme ali koncerta ... Poleg vsebine, ki mora biti skrbno uredniško izbrana in obdelana, ustrezna žanru ali formatu, skladna z vsemi poklicnimi standardi ... sta pomembna tudi slika oziroma video in zvok, vsak s številnimi elementi. To, da je pri televiziji tako veliko dejavnikov, ne pomeni, da je kateri koli med njimi manj pomemben kot pri radiu ali besedilih, temveč morajo biti vsi brehibni ali najboljši možni.

To zapisujejo tudi Programski standardi RTV Slovenija, ki že v uvodu javni zavod jasno zavezujejo:

»Javni interes izpolnjuje tako, da zagotavlja širok razpon kakovostnih programskih vsebin in storitev, ki so univerzalno dostopne preko različnih medijev in kanalov. Pri tem posebej pozorno

upošteva različne interese in pričakovanja javnosti ter skrbi za sledenje tehnološkemu razvoju in napredku.«

III. DOSTOPNOST IN PRILAGOJENI PROGRAM

»Predlagam, da se prispevki prek spleta opremijo s podnapisi«

»Na vas se obračam zaradi problema, ki ga nam, katerim je sluh že malo opešal, povzroča vedno pogostejše vključevanje v informativne oddaje prek spleta. Večinoma je kakovost slike slabša, kar pa se da tolerirat. Večji problem pa je, vsaj za mene in verjamem da še za koga, slaba kakovost zvoka, ki večinoma bistveno odstopa od posnetkov s terena oz. studia. Zato predlagam, da se ti prispevki opremijo s podnapisi. Vsaj tam, kjer pogovor ne teče v živo.« (A. E.)

»POJASNILO VARUJINJE

Hvala za poslano pripombo in izraženo željo. Seznanjam vas, da so podnapisi na voljo za skoraj vse, kar predvaja TV SLO 1, za večino vsebin TV SLO 2, kmalu bodo na voljo tudi za TV SLO 3 in regionalne programe. TV Slovenija namreč omogoča vključitev podnapisov za gluhe in naglušne. V sporedu so z znakom [=] označene oddaje, pri katerih so na voljo vnaprej pripravljeni podnapisi, ki so tudi jezikovno urejeni in pregledani. Z znakom [s=] pa bodo označene oddaje, pri katerih so na voljo samodejno ustvarjeni podnapisi, ki jih zagotavljamo z aplikacijo za avtomatsko razpoznavo slovenskega govora, zato pri njih lahko prihaja do napak.

Podnapisi so dostopni prek teleteksta. Na strani 771 so na voljo podnapisi za TV SLO 1, na strani 772 za TV SLO 2 in na strani 773 za TV SLO 3.

Na spletnem mestu RTV 365, v mobilnih in TV-aplikacijah se podnapise vklopi s klikom na simbol [=] ali [s=].

Najhitrejšo pot do podnaslovljenih oddaj omogoča portal www.dostopno.si, kjer so vse podnaslovljene oddaje zbrane na podstrani www.rtv slo.si/dostopno/podnapisi.

Seznam oddaj, ki so na voljo s podnapisi in še nekaj podrobnosti o tehniki podnapisov je na voljo tukaj: <https://www.rtv slo.si/dostopno/podnapisi>.

IV. SPLOŠNO

»Vsak ima 20 minut časa za ogled dokumentarca Tržaška osmica!«

»Vljudno vabim k ogledu 20-minutnega čudovitega dokumentarca o naših mladih rojakih v Trstu in okolici, na zahodnem poselitvenem robu slovenstva. Vnovič je potrjeno: na mladih, srčnih, narodno zavednih mladenkah in mladeničih stoji naša očetnjava, bogata kultura, edinstven in čarobno čudovit slovenski jezik, ponos, pokončnost. Mladi so naša prihodnost!

Pretiravam? Oglejte si čudovito oddajo, nato (pre)sodite!

Nacionalno TV SLO, kot našo pomembno največjo kulturno ustanovo, spodbujam in nagovarjam, da seže s podobnimi oddajami, v sodelovanju s kulturnimi organizacijami rojakov in s pomočjo

deželnih upravnih oblasti in regionalnih televizij vseh štirih sosed, tudi še med našo tamkajšnjo mladino: na Videmsko, na Goriško, v Beneško Slovenijo, v Terske doline, v Rezijo in Kanalsko dolino, pa seveda v naš Korotan - v Rož, Podjuno, Zilo, na avstrijsko Štajersko, v Potrno in v Gradec, seveda tudi v Porabje na Madžarskem, pa v Gorski Kotar in okolico Štrigove in Železne gore na Hrvaškem.

Malo ljudi v matici se sploh zaveda, da tudi v tistih krajih, od središča matice menda tako »oddaljenih«, v mnogih prsih še bije veliko src visoko narodno zavednih Slovenk in Slovencev!

Domoljuben pozdrav iz matice na robove našega slovenstva.« (M. B.)

»Najlepša hvala za prispevek. Mladi nimajo vêdenja, kje vse živimo Slovenci, šolski sistem enostavno ne ponuja teh informacij. Kot je rekel Boris Pahor, reči, da si Slovenec, ni nacionalizem, to je, zavedati se, kdo si.« (J. F.)

ODGOVOR IN DODATNI VPRAŠANJI VARUHNJE

Zahvaljujem se vam za pohvalo dokumentarni oddaji Tržaška osmica. Z užitkom sem ji sledila od začetka do konca, ker je bila izvrstno vsebinsko zasnovana in izpeljana in je tako na zanimiv in gledljiv način, zelo od blizu, približala nešteto plasti življenja na Tržaškem skozi oči mladih Slovencev. Ko sem sledila vaši povezavi in »pristala« na portalu Rojaki, so me nato pritegnile še druge podobne vsebine o Slovencih zunaj Slovenije. Torej vsebine, ki so tudi v Zakonu o RTV Slovenija in v Programskih standardih RTV Slovenija izpostavljene kot pomembna javna služba in vrednota jasnega medija.

Zato sem poslala dodatni vprašnji direktorici digitalnih vsebin in pomočniku direktorice TV Slovenija za programske vsebine:

- Kako pogosto umešča TV Slovenija v spored te vsebine (daljše oddaje, poleg seveda prispevkov znotraj drugih oddaj)? (Vprašanje za pomočnika dir. TV Slovenija)
- Kdo skrbi za portal Rojaki, kaj vse je na njem, imajo rojaki po svetu z dostopom do spleta prost dostop do vseh vsebin? (Vprašanje za direktorico digitalnih vsebin)

Pomočnik direktorice TV Slovenija za programske zadeve Rok Smolej

V televizijski shemi imamo v letu 2026 na TV SLO 1 dvakrat tedensko planirane specializirane oddaje o zamejcih (ob ponedeljkih in sredo), poleg tega vsak dan objavljamo tudi dnevnoinformativno oddajo Dnevnik Slovencev v Italiji. Oddaja, ki jo omenja gledalec, je bila objavljena v okviru programskega sklopa Slovenci v Italiji.

Seveda so tematike o zamejskih Slovencih razpršene po vsem programu, znotraj zelo različnih posameznih oddaj in žanrov, kar je pogojeno tudi z aktualnim dogajanjem in stvar uredniškega premisleka, zato bi bila analiza, po kateri sprašujete, precej kompleksna in bi jo morali opraviti v sodelovanju z vsemi uredništvii.

Direktorica digitalnih vsebin RTV Slovenija Kaja Jakopič

Spletno mesto Rojaki urejamo na MMC-ju, žal - zaradi kadrovskih omejitev - lahko samo tako, da vsebine, ki jih v uredništvu novinarji pripravljajo za glavni novičarski portal in so vezane na to področje, objavljamo še na tem portalu. Poleg novic so na portalu objavljene vse oddaje,

namenjene Slovencem po svetu, pa tudi nekaj ostalih vsebin, ki bi lahko bile za njih zanimive, denimo knjižnica s slovenskim filmi Filmoteka, rubrike o slovenskem jeziku ...

Glede dostopa do vseh vsebin na našem portalu je tolmačenje naše Pisanke za avtorske pravice, ki smo ga pridobili že pred časom na temo, da ne obstajajo zakonske možnosti, ki bi omogočale, da RTV Slovenija omogoči dostop do vseh njenih vsebin uporabnikom, ki nimajo prebivališča v Sloveniji. Tem uporabnikom zato RTV Slovenija ne more omogočiti dostopa do vsebin, za katere nima urejenih pravic za teritorij izven Slovenije.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Varuhinja se vam zahvaljujem, da tako pozorno spremljate vsebine RTV Slovenija, namenjene Slovencem na robu slovenskega poselitvenega prostora, ki so z vidika ohranjanja slovenske identitete izjemno pomembni. Javni medij ima zato pomembno vlogo in nalogo, da s predvajanjem vsebin o teh Slovencih in o ozemljih, na katerih živijo, delajo in ustvarjajo, ohranja in soustvarja slovensko skupnost in enoten slovenski prostor.

Zato bom z vašim odzivom in obema odgovoroma seznanila tudi Komisijo Sveta RTV Slovenija za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Poročanje RTV Slovenija o predlogu zakona o pravici do uporabe gotovine

»Na vas se obračam s prošnjo za presojo poročanja RTV Slovenija v zvezi z ljudsko zakonodajno iniciativo in Predlogom zakona o pravici do uporabe gotovine, za katerega se je 1. septembra 2026 začelo zbiranje podpisov volivk in volivcev.

V prilogi vam pošiljam podrobnejši dopis, v katerem pojasnjujem razloge za našo zaskrbljenost glede dosedanjega poročanja RTV Slovenija. Posebej opozarjamo na dejstvo, da RTV Slovenija javnosti predstavlja predlog Ministrstva za finance glede zakonskega urejanja tega področja, medtem ko našega zakonodajnega predloga, ki prihaja po poti ljudske zakonodajne iniciative, po našem spremljanju vsebin ne predstavlja primerljivo.

Naš pomislek je še toliko večji zaradi poročanja ob začetku zbiranja podpisov 1. septembra 2026. RTV Slovenija je poročala o drugih aktualnih zbiranjih podpisov, medtem ko po našem pregledu televizijskih in spletnih vsebin informacije o začetku zbiranja podpisov za naš Predlog zakona o pravici do uporabe gotovine nismo zasledili. /.../

Ne želimo posegati v uredniško avtonomijo RTV Slovenija niti ne pričakujemo podpore našemu zakonodajnemu predlogu. Menimo pa, da je legitimno vprašanje, ali je javnost pri tako pomembni temi deležna dovolj celovitega, uravnoveženega in pluralnega obveščanja, še posebej, kadar gre na eni strani za predlog izvršilne oblasti, na drugi pa za formalno ljudsko zakonodajno iniciativo.

Zato vas prosim, da priloženo dokumentacijo proučite, pridobite pojasnila pristojnih uredništev ter primer presodite z vidika standardov, ki veljajo za RTV Slovenija kot nacionalni javni medij.« (I. J., predlagatelj predloga Zakona o pravici do uporabe gotovine)

Varuhinja je dopis in vse priloge poslala odgovornim urednikom informativnih vsebin na vseh treh medijih - televiziji, radiu in MMC-ju.

Urednica Uredništva dnevnoinformativnih oddaj TV Slovenija Maša Tomažin Hladen

8. 10. 2025 smo poročali o tem, da je Ustavna komisija v Državnem zboru podprla vpis pravice do plačevanja z gotovino v ustavo.

Spodaj je še odgovor urednice Notranjepolitične redakcije, Nataše Rijavec Bartha:

»V dnevnoinformativnih oddajah smo poročali 21. 5. 2025 in 23. 5. 2025, ko so zbrali potrebno število glasov za vpis gotovine v ustavo. Da zbirajo podpise za zakon pa nismo poročali, kolikor se spomnim, na to dejavnost tudi niso posebej opozorili.«

Odgovorna urednica Uredništva za nove medije Ksenja Tratnik

O vložitvi predloga zakona, za katerega je potrebno zbrati 5.000 glasov, smo poročali po STA-ju, ki je imel novico o tem avgusta:

<https://www.rtvsl.si/slovenija/preberite-tudi/stevanovic-za-zacetek-zbiranja-podpisov-za-vlozitev-predloga-zakona-o-pravici-do-uporabe-gotovine-razpisal-1-september/788270..>

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

V prilogah dopisa niste predložili dokaza, da ste na začetek zbiranja podpisov opozorili uredništva RTV Slovenija, pripravili tiskovno konferenco ali kako drugače obvestili medije, da ste začeli z zbiranjem podpisov za vložitev predloga zakona o pravici do uporabe gotovine. Brez tega RTV Slovenija o tem ni mogla poročati.

Mediji, tudi RTV Slovenija, obveščajo javnost o dogodkih, o katerih so obveščeni. Tako so MMC, Radio Slovenija in TV Slovenija julija poročali o razpisu začetka zbiranja podpisov, o čemer je medije obvestil predsednik Državnega zbora. [MMC je avgusta poročal](#) tudi o sestanku Ministrstva za finance in Združenja bank Slovenije o dostopnosti in uporabi plačilnih sredstev ob zaključku javne razprave na to temo.

V dosedanjih poročanjih RTV Slovenija ni izkazala neupravičenih razlik v poročanju o predlogih izvršilne veje oblasti in o predlogih ljudske iniciative. Razlike je delala na podlagi pomembnosti vsebine, ne pa na podlagi predlagatelja. Glede na to, da o vaših dejavnostih RTV Slovenija ni bila obveščena, o njih ni mogla poročati, zato ni kršila Programskih standardov RTV Slovenija in Etičnega in poklicnega kodeksa RTV Slovenija.

Kromatika: »Število koncertov se je brez kakršnih koli pojasnil zmanjšalo«

»Z ženo sva dolgoletna abonenta cikla Kromatika Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Rada bi izrazila nezadovoljstvo in veliko razočaranje, da se je Kromatiko tako silovito okrnilo. Število koncertov se je namreč brez kakršnih koli pojasnil zmanjšalo. Prav tako je zvesti publiki zelo opazno, da se število članov orkestra zelo zmanjšuje.

Kot zvesta podpornika orkestra in ljubitelja klasične glasbe želiva, da se temu vrhunskemu ansamblu posveča več pozornosti in večjo skrb za njihovo uspešno poslanstvo.

V upanju na boljše ustvarjalne pogoje orkestra in veliko lepe glasbe vas lepo pozdravljava.» (F. in F. R.)

Vodja Glasbene produkcije in umetniški vodja Simfoničnega orkestra RTV Slovenija Maja Kojc

V ciklu Kromatika je en koncert manj, prvi, otvoritveni, pa je preoblikovan v Simfonični poklon velikanom zlatih let, Jožetu Privšku, Bojanu Adamiču, Mojmirju Sepetu in Juretu Robežniku. Čeprav ni del abonmaja, imajo abonenti pri nakupu vstopnic poseben popust.

Koncerti Kromatike so zaradi sodelovanja vrhunskih solistov in dirigentov cenovno zelo zahtevni. Glede na vsem znane okoliščine je potrebno varčevanje na vseh področjih.

Število glasbenikov v orkestru se je res postopoma zmanjševalo, zaradi znanih okoliščin nadomeščanja upokojitev in ker nova zaposlovanja niso bila dovoljena.

Abonente smo seveda obvestili - z osebnimi dopisi po navadni pošti in prek elektronske pošte, tudi s pogovori na radiu.

ODGOVOR VARUHNJE Z MNENJEM

Število koncertov abonmajskega cikla Kromatika se je v sezoni 2026/2027 v primerjavi s sezono 2025/2026 zmanjšalo za dva, v primerjavi s sezono 2024/2025 za enega, večino let doslej pa so imeli abonenti Kromatike na voljo devet koncertov. **Zato je letošnje zmanjšanje števila koncertov Kromatike občutno, za več kot petino. Morda še bolj zaskrbljujoče pa je dejstvo, da se je zmanjšalo tudi število glasbenikov.** Na to so v začetku oktobra opozorili tudi člani orkestra in njihov Sindikat kulturnih in umetniških ustvarjalcev RTV Slovenija. Predsednica sindikata **Sofia Ristič** je takrat opozorila, da orkester »programsko in kadrovsko hira«. Navedla je, da je imel orkester v prvih 50 letih svojega delovanja povprečno zaposlenih od 85 do 87 glasbenikov, po letu 2003 je število postopoma padlo na 72, v zadnjih petih letih pa so izgubili še 13 glasbenikov, tako da je sedaj v orkestru le še 59 glasbenikov. Poleg tega po njenih navedbah za novo sezono ni dobilo podaljšanih pogodb nekaj zunanjih sodelavcev (prvi hornist, prvi klarinet in prvi kontrabasist), ki so v orkestru ključni. Zato se, kot je še navedla predsednica sindikata, program orkestra vse bolj izogiba simfoničnim delom, ki zahtevajo večji orkestrski sestav.

Da se to dogaja prav v letu 2026, ko ima Glasbena produkcija, katere del je simfonični orkester, prvič zagotovljen denar v zakonu (z novelo zakona iz decembra 2025), je zato vse manj razumljivo tako članom orkestra kot tudi obiskovalcem njihovih koncertov. Simfonični orkester poleg tega ustvarja veliko glasbe za televizijske in radijske programe, z okrnjenim številom glasbil bo to težje izvajal.

Mnenja o RTV Slovenija

»Skrbi me, kaj bo z RTV. Nima ta vlada pravice, da jo ukine. Mi upokojenci jo radi gledamo. Je javna in naj taka tudi ostane.« (K. Š.)

»Osredotočil bi se na današnji Dnevnik, 14. 9., ko je bilo objavljeno, da se politiki izogibajo novinarjem in neprijetnim vprašanjem. To je vse res in je mogoče. Se mi je pa zamerilo tole. Ko je bil čas covida, je bila vlada na tialu, ko je bilo treba hitro ukrepati ob širjenju virusa. Je prav, da Janez Janša ne pride na vsak intervju in novinarju odgovarja. Žal je tako, da ne more vedno. Bile so situacije in razmere, ko so prikrajali informacije o tem, kaj je povedal kdo iz desnice. Novinarji lahko postavljajo vprašanja, s tem ni problema, samo naj se iz tega ne dela politični

aktivizem proti določeni stranki. /.../ Kaj pa potem, če bo izglasovano, da bo oprostitev RTV-prispevka? Bo pa drug vir, da bo recimo RTV šla naprej. To si želim. Bo treba kaj privarčevati.. /.../ Šport, kultura, znanost, izobraževanje – o tem se premalo govori in to izpostavlja v kampanji. Preveč se govori o informativnem programu. Tudi sam se več odzivam na informativni program. Pa filmska produkcija. To so kar drage stvari, vse stane. /.../» (M. D.)

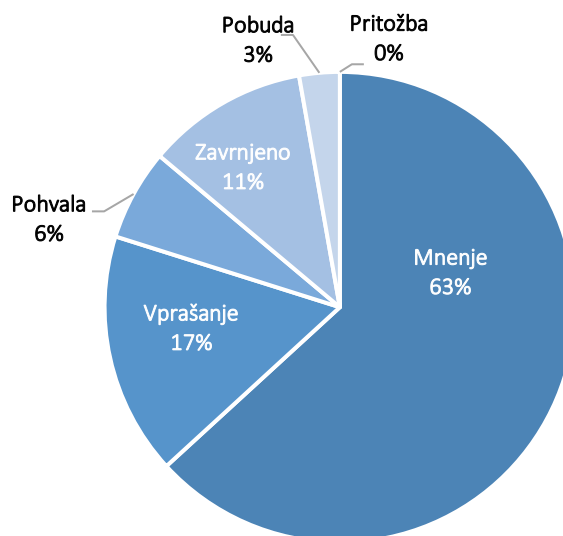
»Živim v domu pri Črnečah pri Dravogradu. Precej gledam TV in me določene stvari motijo. V soboto sem gledala čudovito predstavo ob 11. uri, pred pesmijo »Vstani, Primorska«. Bila je enkratna in si jo želim ponovno ogledati, vendar je žal ne ponavljate niti danes, 15., ko je obletnica priključitve Primorske. To, kako znajo Primorci predstaviti proslavo, je enkratno. Želim si ponovitve. Zakaj tega ne ponavljate niti na današnji dan? /.../ Zelo cenim vaš program. Če bi prišlo do ukinitve prispevka, bi sama plačevala, ker si zaslužite. Imate veliko čudovitega programa, na primer Mestne promenade, Nedelja po domače. Enkratne oddaje, res so čudovite. Sem hvaležna za vse, kar predvajate, in vam želim vse dobro pri ustvarjanju programa.« (O. M.)

STATISTIKA

Naziv OE	SEPTEMBER 2026	AVGUST 2026	SEPTEMBER 2025	Mesečno povprečje 2025
PPE TELEVIZIJA SLOVENIJA				
SKUPAJ	52	43	75	72,92
Informativni program	30	24	28	38,58
Kulturno umetniški program	6	3	11	8,33
Razvedrilni program	7	4	12	9,25
Športni program	0	4	5	5,00
TV Koper	0	0	0	0,33
TV Maribor	0	1	0	0,25
Splošno	9	7	19	11,17
PPE RADIO SLOVENIJA				
SKUPAJ	3	8	6	6,92
Radio Prvi	1	6	3	4,17
Val 202	1	2	1	1,58
Ars	0	0	0	0,42
Radio Koper	0	0	0	0,08
Radio Maribor	0	0	0	0,08
Radio Si	0	0	0	0,00
Splošno	1	0	2	0,58
RTV - PROGRAMI ZA NARODNI SKUPNOSTI				
SKUPAJ	0	0	1	0,50
TV Capodistria	0	0	0	0,17
Radio Capodistria	0	0	0	0,08
TV studio Lendava	0	0	0	0,08
Pomurski madžarski radio (MMR)	0	0	0	0,08
PPE MMC				
SKUPAJ	33	43	50	51,83
Novinarske vsebine	11	20	22	23,17
Uporabniške vsebine	22	23	27	27,50
Storitve	0	0	1	1,17
RTV SLOVENIJA				
SKUPAJ	56	55	55	62,92
Jezikovna kultura	8	15	10	14,08
Oglaševanje	0	0	3	3,92
Dostopnost in prilagojeni programi	1	1	5	4,00
RTV-prispevek	0	1	2	2,83
Tehnične zadeve	2	3	1	4,08
RTV SLO - splošno	27	18	14	11,00
Svet RTV Slovenija	0	0	1	0,50
Varuhinja	2	2	1	1,25
Zavrnjena obravnava	16	15	18	21,25
VSI ODZIVI	144	149	187	195,08

Statistika po vrsti odziva

Po vsebini	Število odzivov	Mesečno povprečje 2025
Pritožba	0	13,08
Mnenje	91	123,33
Vprašanje	24	18
Pohvala	9	9,5
Pobuda	4	9,92
Zavrnjeno	16	21,25
VSI ODZIVI	144	<u>195,08</u>

Način oddaje	Število odzivov	Mesečno povprečje 2025
Elektronska pošta	94	146,25
Spletni obrazec	20	21,25
Pismo	2	2,08
Telefon	28	25,50
VSI ODZIVI	144	<u>195,08</u>

